

STAVEBNÉ FIRMY – PROJEKTOVÉ FIRMY - INVESTORI

POLROČNÁ ŠTÚDIA SLOVENSKEHO STAVEBNÍCTVA

VÝVOJ TRHU STAVEBNÝCH PRÁC 2023 -1,3 / VÝVOJ TRHU PROJEKTOVÝCH PRÁC 2023 +2,2 %

OHLIADNUTIE ZA MINULÝM STRETNUTÍM LÍDROV SLOVENSKÉHO STAVEBNÍCTVA H2/2022

PARTNERI

ĎAKUJEME ZA PRAVIDELNÚ A VÝBORNÚ SPOLUPRÁCU PARTNEROM, BEZ KTORÝCH BY SME ŠTÚDIE NEMOHLI SPRACOVÁVAŤ
A PRAVIDELNE BEZPLATNE SPROSTREDKOVÁVAŤ.

CEEC RESEARCH

GENERÁLNY PARTNER

ZLATÍ PARTNERI

BRONZOVÍ PARTNERI

ODBORNÍ GARANTI

MEDIÁLNI PARTNERI

POĎAKOVANIE

Vážení čitatelia,

je mi potešením, že aj v roku 2023 držíte našu štúdiu a máte záujem pozrieť sa na situáciu na stavebnom trhu očami riaditeľov stavebných spoločností.

Posledné roky sú ekonomicky veľmi turbulentné a stavebníctvo čelí ťažkým výzvam. Najskôr ekonomickým obmedzeniam spojeným s pandémiou koronavírusu, následne rastúcimi cenami stavebných materiálov a potom aj s rastúcimi cenami energií a s dopadmi vojny na Ukrajine. Pre management stavebných spoločností môže byť náročné firmu úspešne týmto obdobím navigovať a aj napriek tomu sa mnohým firmám darí.

To si môžeme všimnúť na prognóze vývoja stavebného trhu, ktorú riaditelia stavebných spoločností odhadujú v štúdiu. Zatiaľ čo v tomto roku očakávajú určitý prepád trhu, v nasledujúcom roku počítajú s jeho rastom a s postupným zotavovaním ekonomiky. Netreba ale dodávať, že v nejstej dobe sa môže vývoj celého hospodárstva ešte zmeniť.

Nad rámec vývoja trhu stavebných prác a bežného prehľadu o situácii v stavebníctve, prináša táto štúdia tiež pohľad na situáciu u absolventov stavebných odborov na vysokých školách. Práve vývoj počtu týchto absolventov môže predpovedať budúce problémy v stavebníctve. Už teraz je obecným problémom nedostatok zamestnancov a úbytok absolventov môže toto v budúcnosti ešte predĺžiť.

Táto štúdia vychádza z informácií získaných na základe:

- 108 uskutočnených telefonických, osobných a elektronických interview s riaditeľmi veľkých, stredných a menších stavebných spoločností na území SR;
- 100 uskutočnených telefonických, osobných a elektronických interview s riaditeľmi veľkých, stredných a menších projektových spoločností na území SR;
- Dát z Vestníka verejného obstarávania z prvého štvrťroku tohto roka.

Verím, že Vám táto štúdia poskytne zaujímavý vhľad do aktuálnej situácie na slovenskom stavebnom trhu a budem sa tešiť na osobné stretnutie s Vami na konferencii Stretnutie lídrov slovenského stavebníctva.

Michal Vacek
ceec
research

Michal Vacek

výkonný riaditeľ spoločnosti CEEC Research s.r.o

ÚVODNÉ SLOVO

Vážené dámy, vážení páni,

naše stavebníctvo si v posledných mesiacoch a rokoch prešlo viacerými extrémne náročnými skúškami. Konflikt na Ukrajine aj doznievajúca pandémia sa podpísali pod to, že aj v minulom roku bol rast cien stavebných materiálov jedným z najväčších problémov pre celý stavebný sektor. Na tento problém sme však dokázali nájsť riešenie. Kolegovia z ministerstva spoločne s odborníkmi z radov stavebníkov, Štatistickým úradom SR, Úradom pre verejné obstarávanie či Útvaram hodnoty za peniaze prišli s dvoma mechanizmami, ktoré porovnávajú ceny stavebných materiálov v rôznych časoch a vedia tak určiť, o koľko sa daná stavba predražila. Tieto mechanizmy vieme využiť tak pri nových projektoch, ako aj pri tých, ktoré sú už roky rozostavané.

S mnohými z Vás sa stretávam a riešime spolu rôzne komplikácie a problémy na jednotlivých stavbách aj v celom odvetví. Často však spolu diskutujeme aj o budúcnosti, o tom, ktoré projekty chystáme do budúcnosti. Čakajú nás veľké výzvy, ktoré chceme spoločne zvládnuť. Naša cestná sieť je stále nedobudovaná, železnice treba vo veľkom opravovať a sú tu aj stovky miliónov z plánu obnovy určené na obnovu budov a budovanie cyklotrás. Toto všetko dáva, myslím si, dobré predpoklady na to, aby ste v najbližších rokoch mali dostatok pracovných príležitostí.

Máme obrovskú šancu v najbližších rokoch stavať projekty, ktoré budú nielen užitočné, ale aj zmysluplné a posunú Slovensko smerom k lepšej a udržateľnej budúcnosti. Držme si navzájom palce, aby sa nám vyhýbali krízy a mohli sme robiť to, čo všetci chceme – zlepšiť život ľuďom v našej krajine lepšími cestami, železnicami, cyklotrasami či energeticky úspornými budovami.

Andrej Doležal

minister dopravy SR

OBSAH

KAPITOLA 01 - VÝVOJ TRHU STAVEBNÝCH PRÁC

str. 6

Trh stavebných prác tento rok klesne o 1,3 %. Stavebné spoločnosti venujúce sa pozemnej výstavbe očakávajú väčší prepad trhu. Kapacity stavebných spoločností sú vyťažené na 85 %. Ponúkaná cena je kľúčovým kritériom pri výbere stavebnej firmy.

KAPITOLA 02 - VEREJNE ZÁKAZKY

str. 12

V 1. štvrtroku 2023 boli oznámené stavebné zákazky v celkovej hodnote 0,74 mld. EUR, z toho bolo neskôr zadanych 0,018 mld. EUR (teda 2 % z oznámených). Ich skutočná zadaná hodnota bola iba 0,016 mld. EUR, pretože zadaná hodnota bola zatiaľ o cca 14 % nižšia než pri oznámení. Z celkového objemu oznámených zákaziek boli neskôr zrušené zákazky za 0,02 mld. EUR (teda 3 % z oznámených). Po odčítaní zadanych a zrušených zákaziek zostáva v systéme ešte 0,7 mld. EUR (teda 95 %), ktoré neboli zatiaľ zadane, alebo zrušené.

KAPITOLA 03 - VÝVOJ TRŽIEB STAVEBNÝCH PRÁC

str. 20

Vyššie tržby firmy očakávajú až v roku 2024. Vyšší rast tržieb očakáva pozemné staviteľstvo. Spoločnosti majú zazmluvnené zákazky na 8 mesiacov dopredu. Ponúkaná cena je kľúčovým kritériom pri výbere stavebnej firmy. Dlhodobá spolupráca so zadávateľom je najdôležitejším bodom pri získavaní zákaziek. Stavebné spoločnosti svoje interné smernice v určitých prípadoch prekračujú. Korupcia nie je v stavebníctve obvyklá.

KAPITOLA 04 - ABSOLVENTI

str. 26

Slovenské stavebníctvo trápí nedostatok absolventov. Absolventi do stavebných spoločností, podľa názoru respondentov, neprichádzajú. Záujem o stavebné odbory klesá predovšetkým z dôvodu neatraktivity odboru. Nedostatok absolventov môže brzdiť zákazky. Firmy sa snažia upraviť pracovné podmienky. Spolupráca so strednou školou ako príležitosť. Štát by sa mal zapojiť do zvyšovania atraktivity stavebných odborov.

KAPITOLA 05 - VÝVOJ TRHU PROJEKTOVÝCH PRÁC

str. 34

Trh projektových prác tento rok porastie o 2,2 %. V roku 2024 sa bude dať inžinierskym stavbám. Kapacity sú vyťažené na 81 %. Niektoré spoločnosti svoje smernice prekrôčia.

KAPITOLA 06 - VÝVOJ TRŽIEB PROJEKTOVÝCH PRÁC

str. 40

Spoločnosti, ktoré dodávajú projekty pre sektor stavebníctva, očakávajú rast svojich tržieb o 3,5 % v tomto roku. Vyššie tržby očakávajú spoločnosti venujúce sa prevažne inžinierskej projektovej činnosti. Väčšina marží zostane bez zmeny. Firmy majú aktuálne zazmluvnené zákazky na 6 mesiacov dopredu. Cena stále hrá dôležitú úlohu. Projektové spoločnosti získavajú zákazky všemožnými spôsobmi. Úplatky rozhodne nie sú v praxi obvyklé.

01

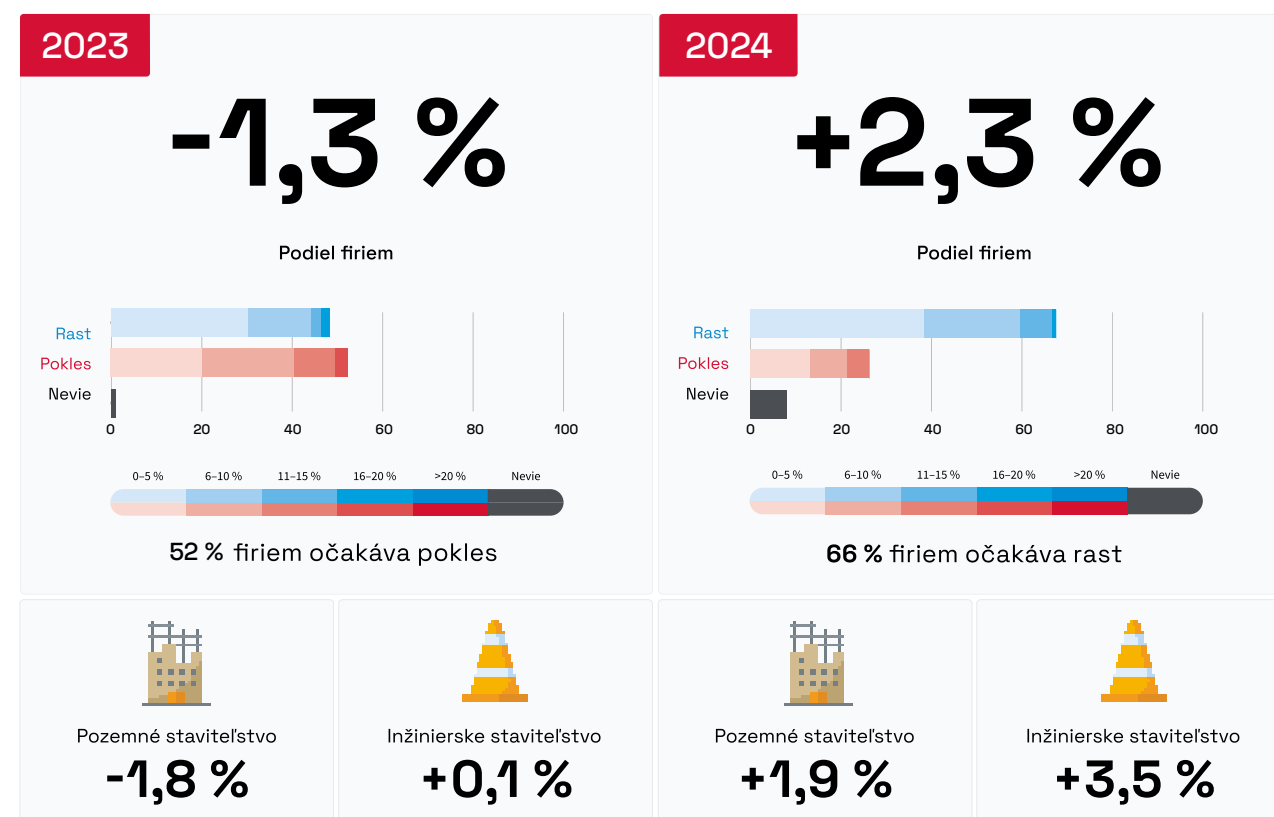
VÝVOJ TRHU STAVEBNÝCH PRÁC

Trh stavebných prác tento rok klesne o 1,3 %. Stavebné spoločnosti venujúce sa pozemnej výstavbe očakávajú väčší prepád trhu. Kapacity stavebných spoločností sú vyťažené na 85 %. Ponúkaná cena je kľúčovým kritériom pri výbere stavebnej firmy.

TRH STAVEBNÝCH PRÁC TENTO ROK KLESNE O 1,3 %

Ekonomické podmienky v posledných rokoch nie sú ideálne a výrazne ovplyvňujú dopyt po stavebnej práci. V dobe, kedy recesia už nie je iba akademickým pojmom a reálne sa objavila v niektorých odboch hospodárstva, sú investície do nových stavieb a renovácií znížené, čo vedie k poklesu trhu stavebných prác. V tomto roku očakávajú stavebné spoločnosti pokles trhu o 1,3 %. V nasledujúcom roku sa očakáva, že sa prejaví naštartovaný vyšší výkon ekonomiky Slovenska a stavebné spoločnosti už počítajú s mierne optimistickejšou situáciou, keď predikujú rast trhu o 2,3 %. Vývoj v oboch oblastiach však zostáva závislý na vonkajších politicko-ekonomických vplyvoch.

Vývoj trhu stavebných prác

Vladimír Jacko

predseda predstavenstva a generálny riaditeľ spoločnosti Národná diaľničná spoločnosť, a.s.

Stavebníctvo prechádza náročným obdobím. NDS má vo výstavbe vyše 60 km diaľnic a rýchlostných ciest. Počítame aj s vyhodnotením súťaží a začiatkom stavebných prác úsekov R1 Banská Bystrica – Slovenská Ľupča a R4 Prešov – severný obchvat II. etapa.

Michal Vacek

výkonný riaditeľ spoločnosti CEEC Research s.r.o.

Vývoj slovenského stavebníctva ovplyvňuje rad nepriaznivých faktorov, či už sa bavíme o celosvetových problémoch, ako bola pandémia koronavírusu alebo vojna na Ukrajine, súčasnú ekonomiku výrazne ovplyvňujú dopady dvojcifrenej výšky inflácie, skokového zdražovania energií, ale ohrozením je tiež nestabilný domáci politický vývoj. V posledných rokoch sa riaditelia v slovenskom stavebníctve

často obávali skôr prepadu, v roku 2023 očakávam relatívne stabilnejšiu situáciu s výraznejšou stagnáciou v oblasti rezidenčnej výstavby, pretože sa tento rok dokončuje veľa projektov. V predikciách do budúcich rokov ale bude veľa záležať na ďalších investíciách do potrebnej strategickej dopravnej a energetickej infraštruktúry štátu a rozvoju naštartovaných projektov podpory bytovej politiky.

STAVEBNÉ SPOLOČNOSTI VENUJÚCE SA POZEMNEJ VÝSTAVBE OČAKÁVAJÚ VÄČŠÍ PREPAD TRHU

Menej zákaziek na stavebnom trhu očakávajú stavebné spoločnosti venujúce sa prevažne pozemnému staviteľstvu, ktoré pre tento rok očakávajú prepád trhu stavebných prác až o 1,8 % a pre nasledujúci rok, naopak, očakávajú priaznivejšie podmienky v segmente s rastom trhu o 1,9 %. Inžinierske staviteľstvo je závislé predovšetkým na verejných zákazkách. Investície štátu do dopravnej infraštruktúry sektora veľmi pomáhajú, vďaka čomu dokáže lepšie predikovať situáciu a očakáva pre tento rok stagnáciu. Pre nasledujúci rok je avšak optimistickejší a očakáva rast trhu až o 3,5 %.

Pavol Kováčik

prezident Zväz stavebných podnikateľov Slovenska

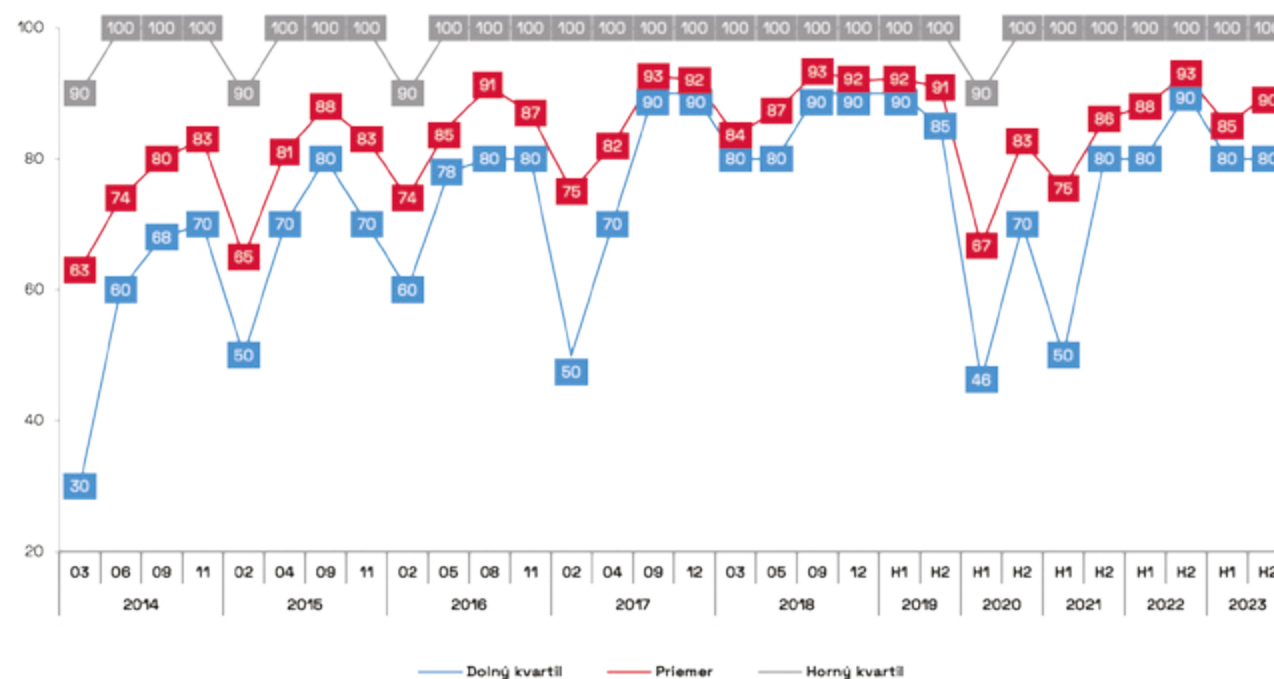
Ešte začiatkom roka 2023 sme predpokladali, že rok 2023 bude rokom oživenia po bezprecedentnom prepade verejného stavebníctva na Slovensku v rokoch 2019 - 2022. V zmysle vládnych proklamácií a prísľubov sme očakávali v tomto roku zvýšené čerpanie EŠF fondov z končiaceho programovacieho obdobia 2013 - 2020, ale aj prvé projekty financované z Plánu obnovy a odolnosti a taktiež začiatok realizácie prvých projektov z programu Podpory nájomného bývania. Dnes, žiaľ, vidíme, že reálny vývoj je od politických prísľubov v zásadnom nesúlade a rok 2023 bude pre stavebníctvo na Slovensku ďalším rokom premárnených príležitostí. To potvrdzuje aj dnes už vládou priznané rekordné nevyčerpanie v tomto roku končiacich EÚ fondov na stavebné investície.

Navyše vláda SR, na rozdiel od okolitých štátov, taktiež doteraz žiadnymi cieľovým programami nepodporuje inovácie, potrebné technologické zmeny a zmeny v kvalifikáciách pracovníkov v stavebníctve, napriek tomu, že štát spolu so samosprávami je a bude dlhodobým zákazníkom cca 40 - 50% stavebných výkonov. Pokiaľ tento nepriaznivý stav nebude riešený, slovenské stavebníctvo stratí konkurencieschopnosť a nebude schopné plniť očakávané požiadavky transformačných procesov slovenského hospodárstva a nebude motorom rastu ekonomiky podobne ako je tomu v iných štátoch EÚ.

KAPACITY STAVEBNÝCH SPOLOČNOSTÍ SÚ VYŤAŽENÉ NA 85 %

V súčasnej chvíli sú kapacity stavebných spoločností vyťažené v priemere na 85 %. S vyšším vyťažením počítajú stavebné spoločnosti v nasledujúcom polroku, a to na 90 %. Aj vyťaženost kapacít odráža celkovú situáciu na trhu. Stavebníctvo je dlhodobo veľmi vyťaženým odborom, čo sa kapacít týka, ale v súvislosti s úbytkom zákaziek klesá tiež vyťaženost kapacít. Aktuálne majú viac vyťažené kapacity spoločnosti venujúce sa pozemnému staviteľstvu, v letných mesiacoch sa vyťaženie oboch segmentov pravdepodobne vyrovná.

Vývoj vyťaženia stavebných spoločností

Martin Chrappa

obchodno-technický riaditeľ spoločnosti Doprastav, a.s.

Už dlhodobo sa obávame stagnácie, ak nie prepadu. Nedostatok pripravených projektov pre spustenie verejného obstarávania, technická úroveň súťažných podkladov, nevyvážené zmluvné podmienky a absencia mladých ľudí so záujmom o stavebný sektor budú príčinou prichádzajúcej krízy slovenského stavebníctva.

Vladimír Viktor ml.

generálny riaditeľ a člena predstavenstva spoločnosti DYNAMIK HOLDING, a.s.

Myslím si, že v roku 2023 bude dokončených mnoho veľkých stavebných projektov rozostavaných v minulých rokoch. Následne v oblasti rezidenčnej výstavby očakávam skôr stagnáciu spôsobenú mnohými faktormi, tým najzásadnejším je znížená dostupnosť nového bývania spôsobená kombináciou vysokých cien nehnuteľností, zvýšených úrokových sadzieb hypotekárnych úverov ako aj znížením ich dostupnosti spôsobené rôznymi obmedzeniami pri poskytovaní

úverov. Na druhú stranu, ak budeme hovoriť o priemyselnej oblasti, tu sa stále očakáva vysoký dopyt, pretože na tomto trhu je stále výrazná potreba modernizácie a rozširovania existujúcich kapacít priemyselných parkov. Z celkového pohľadu teda nepredpokladám v slovenskom stavebníctve pre tento rok výrazný prepád, no bude potrebné byť ostražitý, pozorne sledovať situáciu a byť pripravený flexibilne reagovať na prípadné zmeny, ktoré môžu nastať na trhu.

František Brliť

riaditeľ spoločnosti Cemos, s. r. o.

Vývoj slovenského stavebníctva? Toto je jedna z najťažších otázok, ktorá zamestnáva celý sektor stavieb dopravnej infraštruktúry. Mám obavu, že vzhľadom na kombináciu zanedbanej prípravy relevantných projektov z minulých rokov a skutočnosti, že máme volebný rok, je možné očakávať pokračujúcu stagnáciu.

02

VEREJNÉ ZAKÁZKY

V 1. štvrtroku 2023 boli oznámené stavebné zákazky v celkovej hodnote 0,74 mld. EUR, z toho bolo neskôr zadaných 0,018 mld. EUR (teda 2 % z oznámených). Ich skutočná zadaná hodnota bola iba 0,016 mld. EUR, pretože zadaná hodnota bola zatiaľ o cca 14 % nižšia než pri oznámení. Z celkového objemu oznámených zákaziek boli neskôr zrušené zákazky za 0,02 mld. EUR (teda 3 % z oznámených). Po odčítaní zadaných a zrušených zákaziek zostáva v systéme ešte 0,7 mld. EUR (teda 95 %), ktoré neboli zatiaľ zadané, alebo zrušené.

POČET OZNÁMENÍ O STAVEBNEJ ZÁKAZKE MEDZIROČNE POKLESOL

V 1. štvrtroku 2023 bolo vydaných 375 oznámení o stavebnej zákazke, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavovalo pokles o 41,3 %. Pokiaľ by sme porovnávali iba nadlimitné zákazky, dostaneme medziročný pokles počtu oznámení o zákazke o 32,9 %. Medziročné zmeny sú do značnej miery spôsobené vysokou porovnávajúcou základňou.

Počet oznámení o zákazke

Stavebné zákazky	Celkom			Nadlimitné		
	počet	medziročná zmena v %		počet	medziročná zmena v %	
2013	3 307	▲	+62,9	75	▲	+63,0
2014	2 822	▼	-14,7	98	▲	+30,7
2015	3 776	▲	+33,8	92	▼	-6,1
2016	2 930	▼	-22,4	53	▼	-42,4
2017	2 057	▼	-29,8	63	▲	+18,9
2018	1 687	▼	-18,0	80	▲	+27,0
2019	1 313	▼	-22,2	101	▲	+26,3
2020	1 100	▼	-16,2	86	▼	-14,9
2021	1 825	▲	+65,9	155	▲	+80,2
2022	1 720	▼	-5,8	212	▲	+36,8
1.štvrtrok 2023	375	▼	-41,3	53	▼	-32,9

Zdroj: Vestník verejného obstarávania, výpočty CEEC Research

Vladimír Jacko

predseda predstavenstva a generálny riaditeľ spoločnosti Národná diaľničná spoločnosť, a.s.

U nás momentálne prebieha niekoľko verejných súťaží a ďalšie plánujeme vyhlásiť. Len nedávno sme zverejnili tender na výstavbu R1 Banská Bystrica – Slovenská Ľupča, I. etapa a tento rok plánujeme vyhlásiť aj verejnú súťaž na výstavbu protihlukovej steny na R1 v Banskej Bystrici. Vyhlásili sme tiež súťaž na štúdiu dostavby 2. tunelovej rúry na Branisku a opravy stávajúcej rúry. V krátkom čase

vypíšeme ďalšie súťaže. V súčasnosti sa pracuje na multimodálnej štúdii Diaľnice D1 Bidovce – Vyšné Nemecké (k ukrajinskej hranici). Postupne tiež vyhlasujeme súťaže na opravu viacerých mostných objektov v našej správe. Plánujeme opraviť desiatku mostov za približne 21 miliónov EUR.

HODNOTA OZNÁMENÍ O ZÁKAZKE TIEŽ MEDZIROČNE POKLESLA O 40 %

Celková predpokladaná hodnota oznámení o stavebnej zákazke v 1. štvrťroku 2023 činila 740 mil. EUR a bol zaznamenaný jej medziročný pokles o 40,2 %. Pre nadlimitné zákazky klesla hodnota o 46,9 %. Tiež v prípade hodnoty zákaziek bolo medziročné porovnanie ovplyvnené vysokou porovnávajúcou základňou.

Počet oznámení o zákazke

Stavebné zákazky	Celkom			Nadlimitné		
	mil. EUR	medziročná zmena v %		mil. EUR	medziročná zmena v %	
2013	3 907	▲	+67,0	2 656	▲	+52,0
2014	2 517	▼	-35,6	1 075	▼	-59,5
2015	3 240	▲	+28,7	1 848	▲	+71,9
2016	1 948	▼	-39,9	1 028	▼	-44,4
2017	2 597	▲	+33,3	1 486	▲	+44,6
2018	2 236	▼	-13,9	1 338	▼	-24,1
2019	2 964	▲	+32,6	1 989	▲	+76,3
2020	1 978	▼	-33,3	1 189	▼	-40,2
2021	2 458	▲	+24,3	1 166	▼	-1,9
2022	3 719	▲	+51,3	2 565	▲	+119,9
1.štvrtrok 2023	740	▼	-40,2	442	▼	-46,9

Zdroj: Vestník verejného obstarávania, výpočty CEEC Research

Ján Jakubov

člen predstavenstva spoločnosti Slovenská komora stavebných inžinierov

Národná rada SR schválila v roku 2022 dva nové zákony – Zákon o územnom plánovaní a Zákon o výstavbe. Účinnosť oboch nastane 1. apríla 2024. Oba tieto zákony znamenajú „revolučný“ proces v príprave, výstavbe a kolaudácii stavieb. Predpokladáme podstatné zjednodušenie a skrátenie času povoľovacích procesov stavieb, samozrejme za dodržania všetkých legislatívnych a vecných podmienok výstavby. V prípade doriešenia všetkých súvisiacich procesov, teda schválenie tzv. „Zberného zákona“ (ide o úpravy

viacerých zákonov, v súlade s prijatými dvoma Zákonmi o územnom plánovaní a výstavbe), vykonávacích vyhlášok a predpisov, prípravy prechodu na komplexnú elektronizáciu projektovej dokumentácie, vrátane potrebných vyjadrení všetkých účastníkov konania k stavebnému zámeru a podania na príslušný stavebný úrad (všetko elektronickou formou). V konečnom dôsledku príprava verejných zákaziek bude transparentnejšia a dostatočne prístupná širokej verejnosti, teda kontrolovaná odbornými orgánmi i verejnosťou.

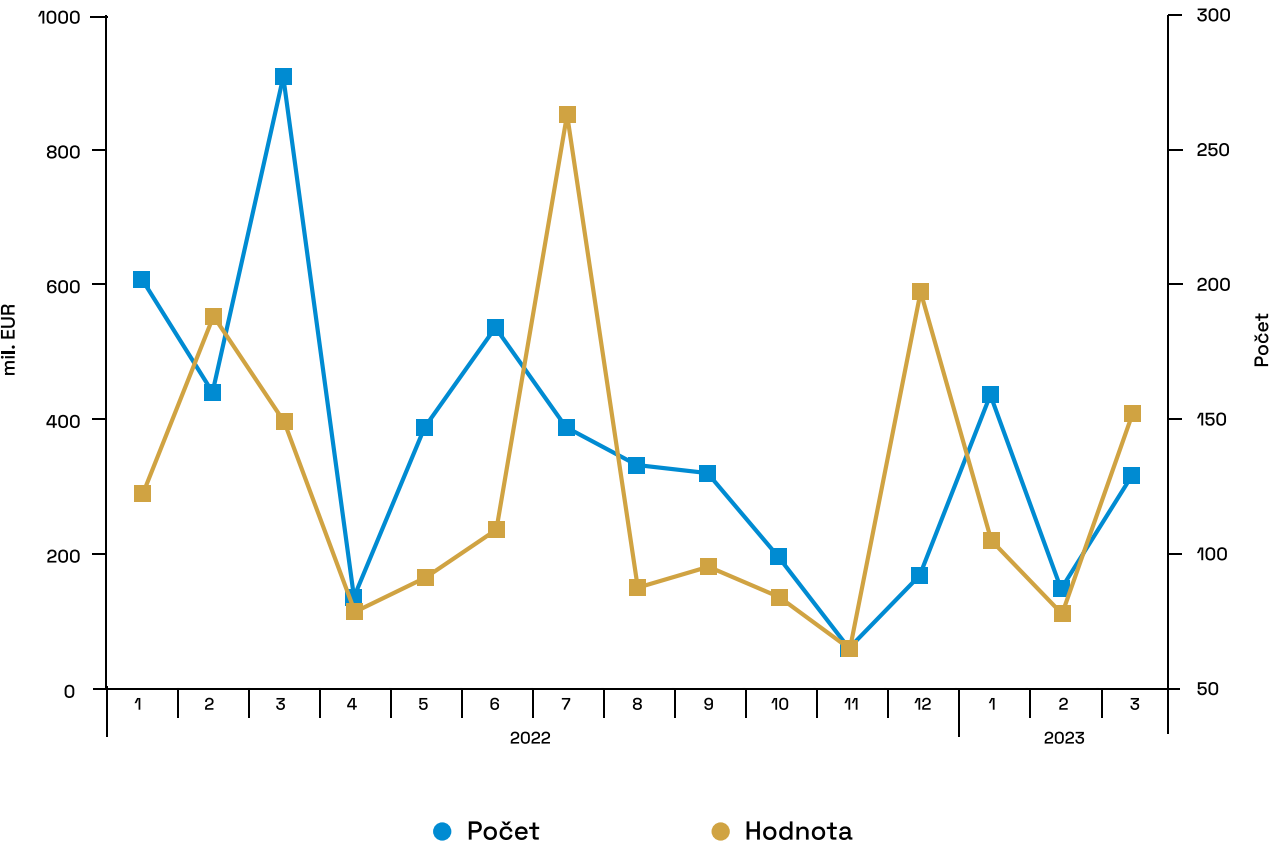
Pavol Kováčik

prezident Zväz stavebných podnikateľov Slovenska

Problémy verejných obstarávaní stavebných prác na Slovensku sa minimálne niekoľko rokov prejavujú predovšetkým dlhou dobou trvania jednotlivých obstarávaní ako aj častým výberom málo kompetentných dodávateľov za nereálne nízku cenu realizácie. Dovolím si tvrdiť, že legislatíva príčinou tohto stavu nie je, naopak, sú to verejní obstarávatelia, ktorí nevyužívajú široké možnosti a formy verejných obstarávaní, ktoré legislatíva umožňuje. Hlavné príčiny pretrvávajúceho stavu vidím v nezlepšujúcej sa nedostatočnej odbornej príprave verejných obstarávaní jednotlivých projektov a opakovaním chýb a nedostatkov. Naďalej aktuálnou zostáva potreba zavedenia moderných foriem, ktoré umožnia priniesť do verejného stavebníctva vyššiu kvalitu a inovácie. Za neúnosné považujem zotrvačne pripravované verejné obstarávania na projektové a stavebné práce či ďalšie odborné služby v stavebníctve s jediným

resp. dominantným kritériom najnižšej ponukovej ceny a v mnohých prípadoch neodborne pripravených. Nekompetentnosť pri príprave vedie k strachu z moderných ale zložitejších foriem obstarávaní ako aj prípadného obhajovania pred kontrolnými a auditnými orgánmi. Moderným metódam obstarávaní, žiaľ, neprajú ani médiá, ktoré ich často nesprávne interpretujú ako snahu o obmedzenia okruhu uchádzačov a podobne. ZSPS už v r. 2017 v spolupráci s holandskými a českými partnermi a ÚVO pripravil modernú metódu Best Value výborne použiteľnú pri zložitých stavebných projektoch. Metóda je v dnes v ČR bežne používaná, na Slovensku ju žiaden z obstarávateľov doteraz nepoužil. V súčasnosti sa ZSPS aktívne venuje verejnému obstarávaniu inovatívnych riešení, reálny záujem obstarávateľov o použitie, žiaľ, stále nie je adekvátny vynakladanému úsiliu.

Oznámené zakázky stavební

Zdroj: Vestník verejného obstarávania, výpočty CEEC Research

ZRUŠENÝCH BOLO ZATIAĽ MINIMUM ZÁKAZIEK Z OZNÁMENÝCH

Zo zákaziek, ktoré boli oznámené v 1. štvrťroku 2023, ich bolo zatiaľ zrušených 7 %. Čo sa týka predbežného objemu, boli zatiaľ zrušené 3 % z celkovej hodnoty zákaziek oznámených v 1. štvrťroku 2023. K ďalšiemu rušeniu zákaziek bude ešte veľmi pravdepodobne dochádzať, takže vyššie uvedené pomery sa ďalej budú meniť.

Martin Chrappa
obchodno-technický riaditeľ spoločnosti Doprastav, a.s.

Zásadným faktorom, ktorý ovplyvňuje akékoľvek plánovanie investícií a rozvoja firmy, je naviazanie na očakávané platby objednávateľov stavebných prác. Aj keď je platobná disciplína, čo sa týka meraného výkazu výmer štandardná, procesovanie akýchkoľvek nárokov je pri verejných súťažiach ťažkopádne a bez zásadných rozhodnutí osôb, ktoré musia byť za daný proces zodpovedné. Takto nastavený systém neumožňuje akékoľvek plánovanie vlastných investícií a spôsobuje neistotu. Žiaľ je nutné konštatovať, že jediným záchytným bodom, čo sa týka plánovania vlastných investícií, sú výkony v zahraničí.

ZADANÝCH BOLO ZATIAĽ IBA 2 % ZÁKAZIEK

Zo zákaziek, ktoré boli oznámené v 1. štvrťroku 2023, ich bolo zatiaľ zadaných 10 %. Čo sa týka predbežného objemu, boli zatiaľ zadané 2 % z celkovej hodnoty zákaziek oznámených v 1. štvrťroku 2023.

Branislav Lukáč
technický riaditeľ a konateľ spoločnosti STRABAG, s. r. o

V hospodársky vyspelých krajinách by neočakávaný výkyv cien stavebných materiálov nemal ohroziť dokončenie verejných zákaziek. Na Slovensku je, bohužiaľ, situácia iná. Zatiaľ čo so súkromným investorom sa dokážeme po predložení opodstatnených nárokov dohodnúť na jednom jedinom stretnutí, so štátom tento proces trvá mesiace a zatiaľ bez výsledku. Štátni investori od nás očakávajú, že budeme „nakupovať stavebný materiál za 1 euro a predávať ho za 50 centov“, čo má, samozrejme, negatívny vplyv na dokončenie verejných stavieb a nepriaznivé dôsledky na zhotoviteľov, ktorí sú takto nútení stavby v podstate úverovať.

OZNÁMENÍ O ZADANÍ NADLIMITNEJ STAVEBNEJ ZÁKAZKY PRIBUDLO O 22,6 %

V 1. štvrťroku 2023 bolo zadaných 236 stavebných zákaziek, čo je o 37,6 % menej než v predchádzajúcom roku. Pokiaľ by sme porovnali iba nadlimitné zákazky, dostaneme rast o 22,6 %. Niektoré zadávacie konania stále bežia a tiež nie všetky oznámenia o zadaní zákazky boli dodané, preto treba očakávať, že v ďalších mesiacoch budú dáta ešte aktualizované.

Počet oznámení o zadaní zákazky

Stavebné zákazky	Celkom		Nadlimitné	
	počet	medziročná zmena v %	počet	medziročná zmena v %
2013	2 655	▲	39	▼
2014	2 004	▼	56	▲
2015	2 302	▲	73	▲
2016	2 166	▼	41	▼
2017	1 372	▼	49	▲
2018	1 063	▼	44	▼
2019	975	▼	61	▲
2020	858	▼	79	▲
2021	1 238	▲	96	▲
2022	1 518	▲	232	▲
1. čtvrtletí 2023	236	▼	38	▲

Zdroj: Vestník verejného obstarávania, výpočty CEEC Research

Jozef Kňazek
Majiteľ a konateľ spoločnosti EDISON s.r.o.

Navýšenie cien stavebných materiálov, energií a ceny za prácu najmä počas roka 2022 mali výrazný vplyv na dokončenie všetkých nielen verejných stavieb. Takisto nedostatok materiálov výrazne ovplyvnil termíny výstavby, ktoré sa spravidla posunuli o 3 - 4 mesiace. Toto všetko bolo spôsobené najmä pandémiou a vojnou na Ukrajine. Našťastie sa tento trend v roku 2023 mierne pozastavil, ale ceny zákaziek sú stále vyššie o cca 30 %. Verím, že investori i napriek ďalším negatívnym vplyvom ako sú úrokové sadzby stavebníctvo podržia a budú pokračovať vo svojich plánovaných projektoch.

HODNOTA ZADANÝCH STAVEBNÝCH ZÁKAZIEK KLESLA TAKMER O POLOVICU

Hodnota zákaziek zadanych v 1. štvrtroku 2023 činila 302 mil. EUR a medziročne klesla o 47,8 %. Pokiaľ by sme posudzovali hodnotu zadanych zákaziek iba pre nadlimitné zákazky, dostaneme medziročný pokles o 50,1 %. Dáta budú ďalej aktualizované.

Hodnota oznámení o zadani zákazky

Stavebné zákazky	Celkom			Nadlimitné		
	mil. EUR	medziročná zmena v %		mil. EUR	medziročná zmena v %	
2013	2 598	▲	+80,3	1 884	▲	+96,4
2014	2 413	▼	-7,1	1 712	▼	-9,2
2015	1 671	▼	-30,8	860	▼	-49,8
2016	2 119	▲	+26,9	1 513	▲	+76,0
2017	1 313	▼	-38,1	839	▼	-44,6
2018	1 107	▼	-15,7	525	▼	-37,4
2019	1 495	▲	+35,1	890	▲	+69,5
2020	1 912	▲	+27,8	1 405	▲	+57,9
2021	1 599	▼	-16,3	908	▼	-35,4
2022	2 389	▲	+49,4	1 490	▲	+64,1
1. čtvrtletí 2023	302	▼	-47,8	172	▼	-50,1

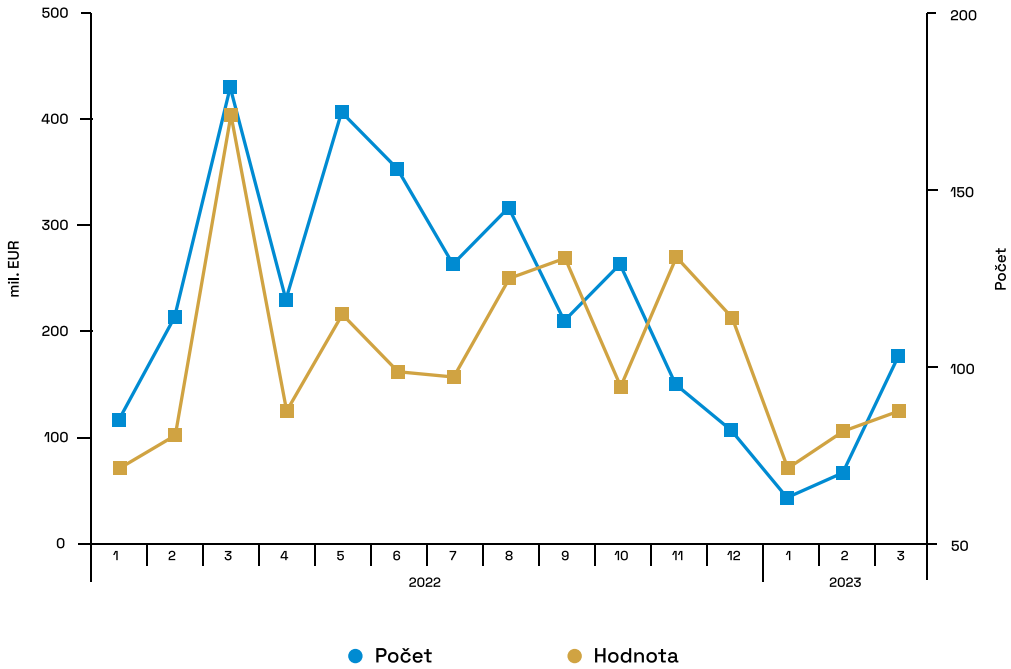
Zdroj: Vestník veřejného obstarávání, výpočty CEEC Research

František Brliť
riaditeľ spoločnosti Cemos, s. r. o.

Ak by sme mali považovať verbálne vyjadrenia predstaviteľov najväčších investorských organizácií, ktoré zabezpečujú verejné zákazky pre stavby dopravnej infraštruktúry, za relevantné, tak by sme mali očakávať zásadné zlepšenie. Nezostáva nám teda iné, iba v to dúfať a počkať si na konkrétne roky.

Zadané zakázky stavební

Zdroj: Vestník veřejného obstarávání, výpočty CEEC Research

ZÁSOBU PRÁCE TVORIA ZÁKAZKY Z ROKU 2022

Z pohľadu objemu práce hrajú verejné zákazky v stavebníctve veľmi zásadnú úlohu. Sú nezastupiteľnou súčasťou kondície tohto sektora domácej ekonomiky. Je dôležité pripomenúť, že v roku 2022 bolo vydaných na Slovensku 1 720 oznámení o stavebnej zákazke, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavovalo pokles o 5,8 % (zatiaľ čo pre porovnanie v Českej republike zaznamenali pokles počtu verejných zákaziek o 10,3 %). Celková predpokladaná hodnota oznámení o stavebnej zákazke v roku 2022 na Slovensku činila 3 719 mil. EUR a bol dokonca zaznamenaný jej medziročný rast o 51,3 %. Pre vývoj slovenského stavebníctva je veľmi pozitívnym faktorom to, že investície štátu a ďalších verejných zadávateľov z roka 2022 tvoria podstatnú zásobu práce pre rok 2023.

Pavol Kováčik
prezident Zväz stavebných podnikateľov Slovenska

V minulom roku sme predpokladali, že budú vyriešené a uskutočnené kompenzácie nepredvídateľne zvýšených materiálových nákladov v r. 2020 - 2022 zhotoviteľom, k čomu sa v máji 2022 osobne zaviazal p. predseda vlády Heger a viacerí zodpovední ministri. Po viac ako roku, až na niekoľko výnimiek zásluhou húževnatých obstarávateľov a zhotoviteľov, žiaľ, nie je doteraz z kompenzácií nič. Pasívny prístup vlády je zarážajúci o to viac, že u veľkého počtu rozostavaných projektov by išlo o oprávnený náklad z EŠI fondov, ktoré zároveň rekordne nečerpáme.

A teda vyplatením príslušných doplatkov by prostredníctvom ozdravených stavebných firiem cez multiplikačné efekty prítiekli do slovenskej ekonomiky prostriedky pre jej oživenie. Štát sa neriešením oprávnených kompenzácií zvýšených stavebných nákladov chová imperialisticky - svojou monopolnou silou na verejných zákazkách vysal z mnohých predovšetkým malých a stredných stavebných spoločností posledné zvyšky finančných prostriedkov a tým prispel k prekresleniu mapy konkurencie na slovenskom stavebnom trhu.

03

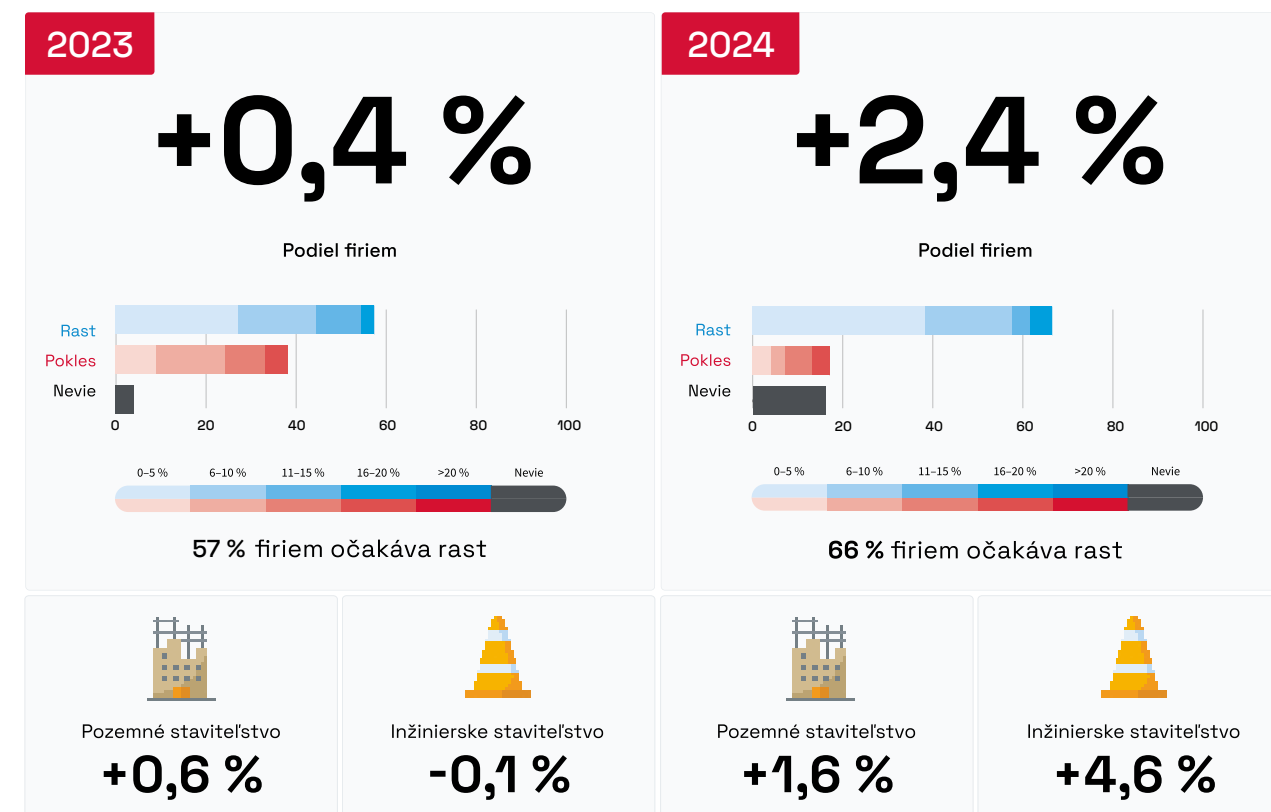
VÝVOJ TRŽIEB STAVEBNÝCH PRÁC

Vyššie tržby firmy očakávajú až v roku 2024. Vyšší rast tržieb očakáva pozemné staveľstvo. Spoločnosti majú zazmluvnené zákazky na 8 mesiacov dopredu. Ponúkaná cena je kľúčovým kritériom pri výbere stavebnej firmy. Dlhodobá spolupráca so zadávateľom je najdôležitejším bodom pri získavaní zákaziek. Stavebné spoločnosti svoje interné smernice v určitých prípadoch prekračujú. Korupcia nie je v stavebníctve obvyklá.

VYŠŠIE TRŽBY FIRMY OČAKÁVAJÚ AŽ V ROKU 2024

Tržby stavebných spoločností budú v tomto roku skôr stagnovať. Priemerne spoločnosti očakávajú rast svojich tržieb iba o 0,4 %. Pre nasledujúci rok už predikujú rast tržieb v priemere až o 2,4 %. Tento predpokladaný vývoj dopĺňa predikciu vývoja trhu stavebných prác. S ohľadom na dvojcifernú mieru inflácie nepokrýva vývoj nominálnu výšku tržieb rastúce tempo vstupných nákladov. Do stagnujúceho vývoja tržieb v tomto roku sa budú čiastočne premietiť zrušené alebo odložené stavebné zákazky.

Vývoj tržieb stavebných prác

VYŠŠÍ RAST TRŽIEB OČAKÁVA POZEMNÉ STAVITEĽSTVO

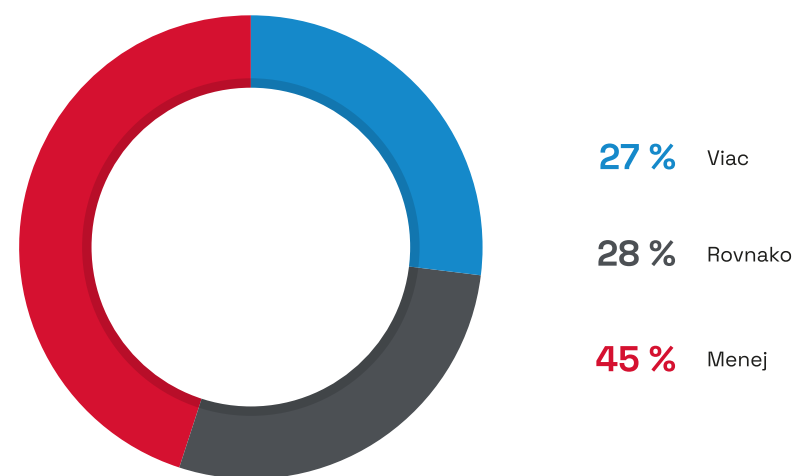
Vyšší rast tržieb očakávajú spoločnosti, ktoré sa venujú prevažne pozemnému staviteľstvu. Tie očakávajú opatrný rast tržieb v tomto roku o 0,6 %. Spoločnosti venujúce sa prevažne inžinierskej výstavbe potom očakávajú v tomto roku, naopak, pokles tržieb, a to do výšky 0,1 %. Tento vývoj reflektuje úbytok verejných zákaziek na výstavbu

inžinierskych stavieb. Výhľad je, podľa odhadu riaditeľov stavebných spoločností pre inžinierske staviteľstvo, pozitívny, pretože v roku 2024 by mali ich tržby, naopak, vzrásť, a to o 4,6 %. Spoločnostiam venujúcim sa prevažne pozemnej výstavbe by mali tržby tiež rásť, ale v miernejšom tempe, a to v priemere iba o 1,6 %.

SPOLOČNOSTI MAJÚ ZAZMLUVNENÉ ZÁKAZKY NA 8 MESIACOV DOPREDU

Stavebné firmy majú v súčasnej chvíli v priemere zazmluvnené zákazky na 8 mesiacov dopredu. V roku 2021 a 2022 bol priemer zazmluvnených stavebných zákaziek 7 mesiacov. Zaujímavé je, že pre 45 % opýtaných je to v tomto roku menej než v rovnakom období minulého roka a pre štvrtinu sa jedná o nárast tejto doby.

V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka to je:

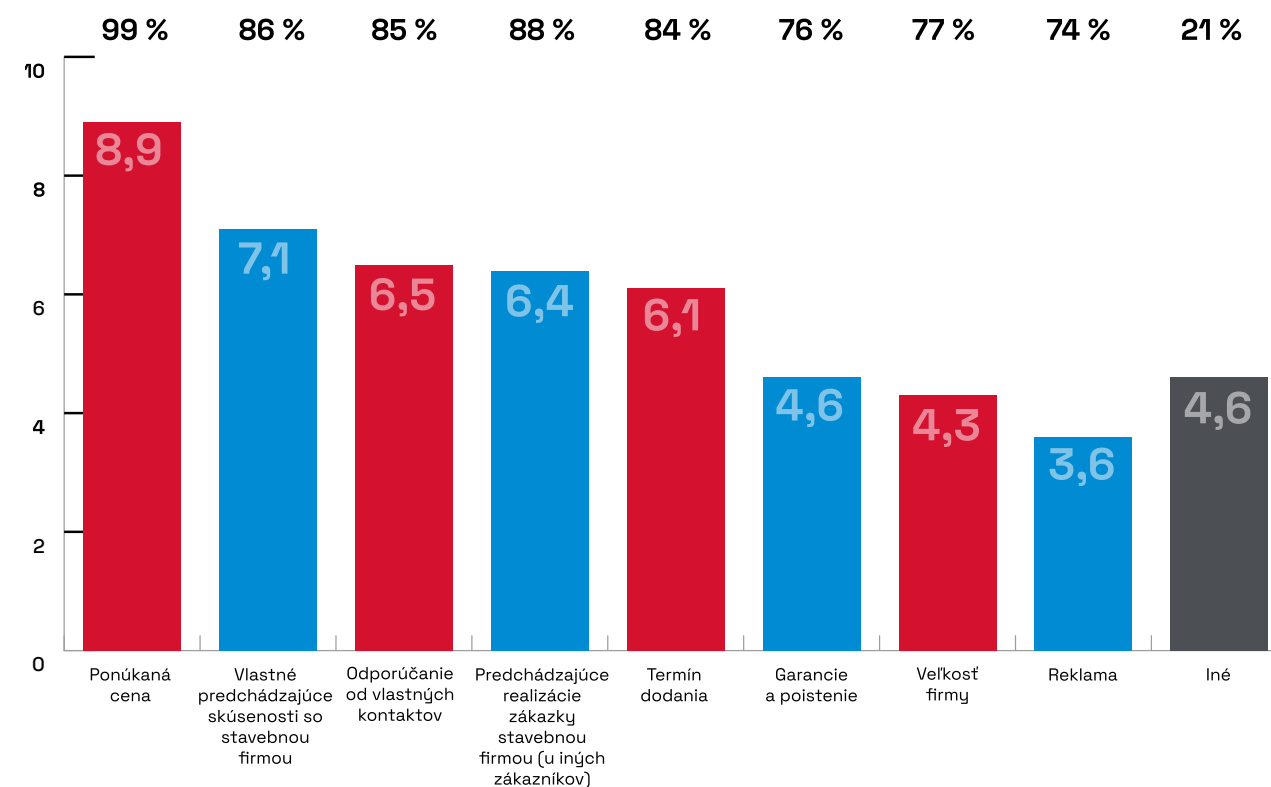

PONÚKANÁ CENA JE KLÚČOVÝM KRITÉRIOM PRI VÝBERE STAVEBNEJ FIRMY

Existuje veľa faktorov, ktoré zákazník zvažuje pri výbere stavebnej firmy. Opýtané stavebné spoločnosti hodnotili na bodovej škále, aké kritéria sú, podľa nich, najdôležitejšie. Väčšina sa zhodla, že kľúčovým kritériom je cena (8,9) a vlastné predchádzajúce skúsenosti so stavebnou firmou (7,1). Ďalšie faktory ovplyvňujúce rozhodnutie využiť konkrétnu stavebnú firmu už nie sú tak zásadné ako vyššie zmienené, ale stále majú svoju váhu, ako napríklad termín dodania (6,1), garancia, poistenie, management a riadenie, servis alebo rýchla príprava cenovej ponuky (4,6). Ako podpora

v rozhodnutí využiť konkrétnu stavebnú spoločnosť je veľkosť firmy (4,3) a reklama (3,6). Súťaženie predovšetkým na cenu je dlhodobým problémom v rámci stavebných zákaziek. Súťaženie na cenu môže mať dopad na výslednú kvalitu stavby, čo sa negatívne môže premietnuť do nákladov na jej prevádzku a údržbu. Súťaženie na cenu je tiež problematické v ekonomicky nestabilnej dobe, kedy rastie inflácia, pretože nemusí byť vždy možné zákazku za vysúťažенú cenu realizovať.

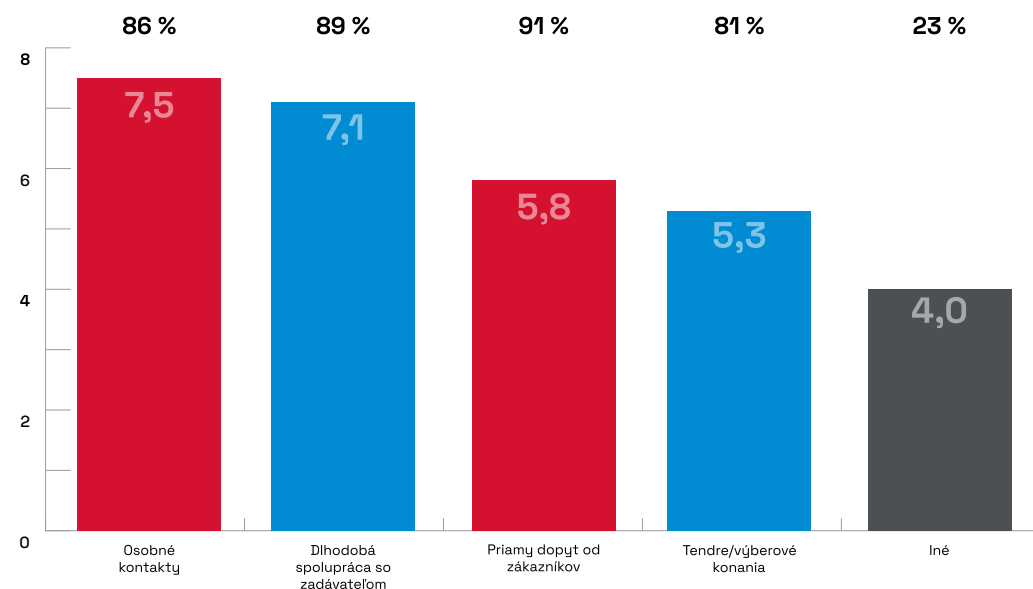
Aké sú kľúčové kritériá, podľa ktorých sa zákazník pri výbere stavebnej firmy rozhoduje?

DLHODOBÁ SPOLUPRÁCA SO ZADÁVATEĽOM JE NAJDÔLEŽITEJŠÍM BODOM PRI ZÍSKAVANÍ ZÁKAZIEK

Spoločnosti získavajú zákazky rôznymi spôsobmi a najčastejšími z nich sú osobné kontakty (7,5) a dlhodobá spolupráca so zadávateľom (7,1). Ďalším možným získaním zákazky je priamy kontakt od zákazníka (5,8) alebo tendre či výberové konania (5,1). Ďalším možným variantom je vlastná iniciatíva resp. vyvíjané vlastné projekty, ktoré spoločnosti developujú (4).

Akým spôsobom získava Vaša spoločnosť svoje zákazky?

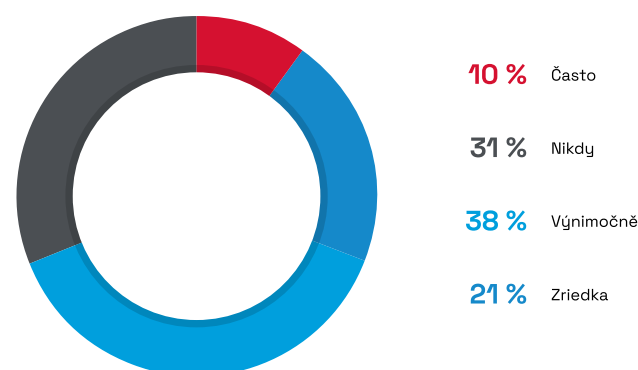

STAVEBNÉ SPOLOČNOSTI SVOJE INTERNÉ SMERNICE V URČITÝCH PRÍPADOCH PREKRAČUJÚ BODOM PRI ZÍSKAVANÍ ZÁKAZIEK

Na 59 % opýtaných spoločností porušuje svoje interné smernice pri získavaní zákazky zriedka alebo výnimočne a 10 % respondentov ich porušuje často. Iba necelá tretina opýtaných uviedla, že nikdy svoje interné smernice neporušuje. U spoločností, ktoré sa niekedy k porušeniu smerníc uchýlia, sa jedná prevažne o atraktívne stavebné

zákazky, či už sa to týka ich ceny, alebo spôsobu realizácie. Niektoré špecializované stavebné spoločnosti sa v určitých prípadoch svoje smernice údajne rozhodli porušiť, aby získali špecializovanú stavebnú zákazku z dôvodu, že je ich na trhu nedostatok.

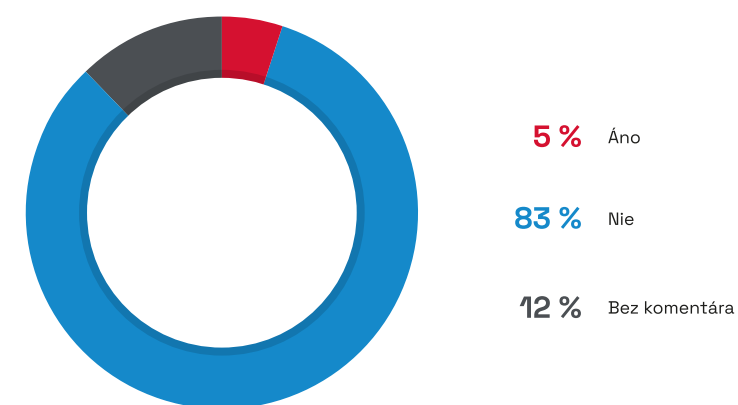
Prekračuje Vaša spoločnosť svoje interné smernice (risk management), aby získala zákazku?

KORUPCIA NIE JE V STAVEBNÍCTVE OBVYKLÁ

Valná väčšina opýtaných stavebných spoločností sa nestretla s požiadavkou na úplatok pri získavaní zákaziek. S takou požiadavkou sa stretlo iba 5 % opýtaných spoločností. Analýza neskúmala, či tieto požiadavky na úplatok mohli vzniknúť v prípade súkromnoprávných zadávateľov, alebo či išlo o požiadavky v prípade tendra u verejných zákaziek. Stavebné spoločnosti väčšinou získavajú zákazky na základe dlhodobo korektných dodávateľských vzťahov so súkromnými zadávateľmi, alebo postupujú striktnie podľa zákona v prípade verejných zákaziek, preto sa minimalizuje výskyt podobných požiadaviek.

Stretla sa Vaša spoločnosť pri získavaní zákaziek v tomto roku s požiadavkou na úplatok?

04

ABSOLVENTI

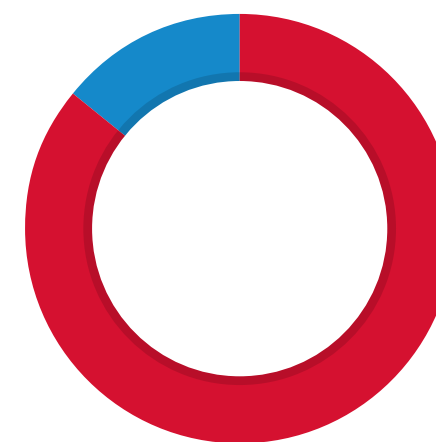
Nedostatok absolventov. Absolventi do stavebných spoločností, podľa názoru respondentov, neprichádzajú. Záujem o stavebné odbory klesá predovšetkým z dôvodu neatraktivity odboru. Nedostatok absolventov môže brzdiť zákazky. Firmy sa snažia upraviť pracovné podmienky. Spolupráca so strednou školou ako príležitosť. Štát by sa mal zapojiť do zvyšovania atraktivity stavebných odborov.

NEDOSTATOK ABSOLVENTOV

Je dlhodobým problémom, že absolventov odborných odborov vysokých škôl ubúda. To je problémom pre stavebné spoločnosti, ktoré potrebujú absolventov najímať. Je to súčasne problémom z hľadiska vývoja ponuky dostupnej kvalifikovanej pracovnej sily na pracovnom trhu. Na 86 % opýtaných stavebných spoločností tento nedostatok

absolventov stavebných odborov na trhu vníma. Spoločnosti tak veľakrát musia upravovať svoje stratégie k najímaniu pracovníkov a musia prehodnocovať bonusy a pracovné podmienky, ktoré zamestnancom ponúkajú, aby lepšie čelili nedostatku pracovných síl.

Zaznamenávate nedostatok absolventov stavebných odborov?

86 % Áno

14 % Nie

Vladimír Jacko

predseda predstavenstva a generálny riaditeľ spoločnosti Národná diaľničná spoločnosť, a.s.

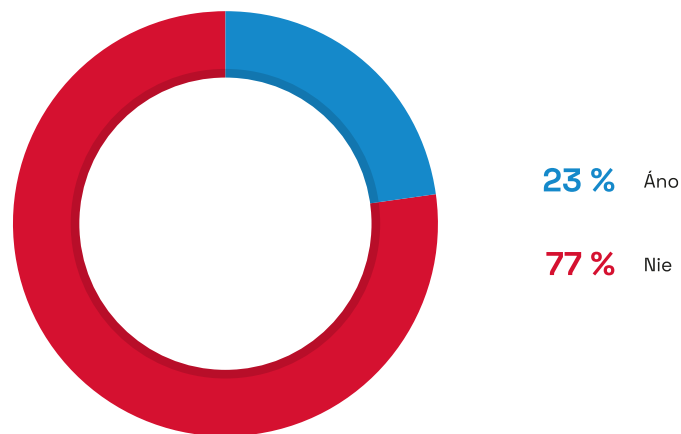
Dlhodobo je badať pokles atraktivity a záujmu o štúdium technických smerov, nevynímajúc stavebné fakulty. NDS má podpísané memorandum o spolupráci s viacerými univerzitami: s Technickou univerzitou v Košiciach, Žilinskou univerzitou a so Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave. Vždy radi využijeme možnosť zúčastniť sa napríklad na dňoch otvorených dverí a vyzvať tak

absolventov stredných škôl, aby si vybrali študijné odbory zamerané na inžinierske konštrukcie a dopravné stavby. Študentom vysokých škôl umožňujeme aj vykonávanie študijnej praxe u nás v NDS. Musíme v tomto štáte oživiť stavebný trh, a tak stúpne záujem mládeže o štúdium v tomto rezorte.

ABSOLVENTI DO STAVEBNÝCH SPOLOČNOSTÍ NEPRICHÁDZAJÚ

Dnes nie je žiadnou výnimkou, že človek vyštuduje odbor, ktorému sa následne vo svojej praxi nijako nevenuje. Možno i to je dôvodom, prečo na 77 % opýtaných stavebných spoločností nezaznamenáva príchod absolventov do svojej firmy. Väčšina firiem je absolventom otvorená už v rámci ich praxe, prípadne písania diplomovej práce, ale výnimkou nie sú ani firmy, ktoré preferujú skúsenejších zamestnancov.

Zaznamenávate príchod absolventov stavebných odborov do Vašej spoločnosti?

Pavol Kováčik

prezident spoločnosti ZVÁZ STAVEBNÝCH PODNIKATEĽOV SLOVENSKA

Stavebníctvo bolo na Slovensku dlhodobo vnímané ako menej atraktívne odvetvie. Tento pohľad sa aj iniciatívami ZSPS v posledných rokoch mení a stavebníctvo začína verejnosť vnímať ako jedno z kľúčových a moderných odvetví európskeho aj slovenského hospodárskeho rozvoja.

Stavebníctvo nielen na Slovensku dlhodobo zápasí s vysokým podielom manuálnej práce v porovnaní napr. s automobilovým alebo elektrotechnickým odvetvím. Extenzívne zvyšovanie výkonov stavebníctva, teda nárastom počtu pracovníkov, z dôvodu demografického vývoja nebude možný. Jedinou cestou je zvýšenie produktivity práce, a to zavedením modularity výstavby, spriemyselním technológií výstavby, robotizáciou a digitalizáciou.

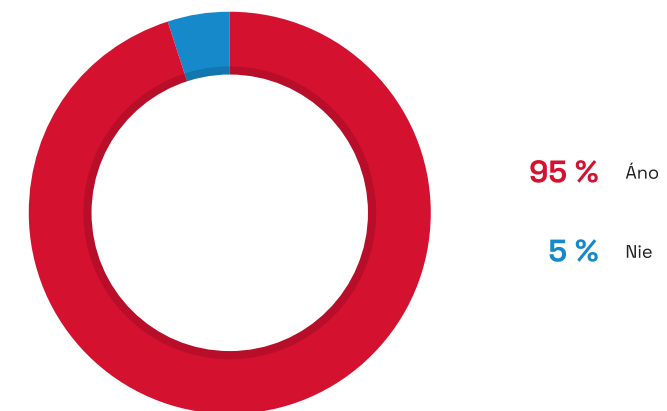
To prináša nový významný potenciál a výzvy pre vzdelávací proces. Nestačí už len prosto nahradiť odchádzajúcich pracovníkov z dôvodu prirodzeného úbytku. Absolventi musia byť vybavení novými technologickými a digitálnymi zručnosťami, aby prichádzajúce nové požiadavky zvládli. ZSPS a zamestnávateľia úzko spolupracujú so strednými a vysokými školami na príprave a zavádzaní nových požiadaviek do učebných osnov ako aj pre nastupujúci rozsiahly upskilling súčasných pracovníkov v stavebníctve na Slovensku.

ZÁUJEM O STAVEBNÉ ODBORY KLESÁ PREDOVŠETKÝM Z DÔVODU NEATRAKTIVITY ODBORU

Na 95 % opýtaných stavebných spoločností sa domnieva, že záujem o stavebné odbory na školáchobecne klesá. Dôvodom môže byť domnelá neatraktivita odboru. Panuje predstava uchádzačov o štúdium o práci na stavenisku v „špinavých“ podmienkach. Na druhú stranu stavebné firmy poukazujú na pozitíva odboru. Tými sú práca so strojmi a technológiami,

alebo tiež možnosť zanechať za sebou hmatateľný odkaz v podobe stavby. Firmy sa domnievajú, že dôvodom neatraktivity štúdia stavebníctva môžu byť aj nižšie platové vyhladky (6,5 bodov z 10 možných), alebo nízke povedomie o odboroch pre štúdium (6,5 bodov z 10 možných).

Myslíte, že záujem o stavebné odbory klesá?

Ján Jakubov

člen predstavenstva spoločnosti Slovenská komora stavebných inžinierov

Podľa našich skúseností a informácií na Slovensku pretrvávajú obdobie nedostatku absolventov stavebných odborov, počnúc absolventmi stredných odborných škôl (remeselné činnosti), stredných stavebných priemysloviek (absolventi najmä pre pozície stavby vedúci, stavebný dozor), ako aj absolventov technických univerzít, teda vysokoškolských absolventov, najmä fakúlt stavebných. Všetky odvetvia stavebníctva,

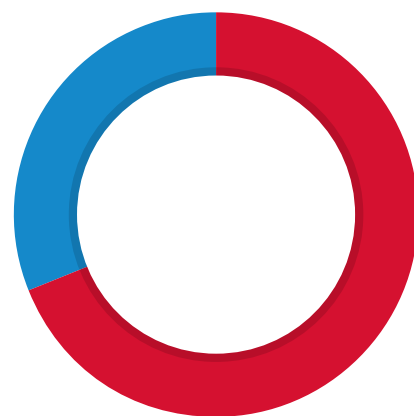
projekciu nevynímajúc, pociťujú nedostatok mladých absolventov, ktorí majú záujem pôsobiť v stavebníctve. Citeľné je to najmä v projekčnej činnosti, kde vekový priemer projektantov sa každým rokom zvyšuje a v niektorých odbornostiach začína trh pociťovať nedostatok autorizovaných projektantov.

NEDOSTATOK ABSOLVENTOV MÔŽE BRZDIŤ ZÁKAZKY

Nedostatok zamestnancov obecné znižuje počet stavebných zákaziek, ktoré môžu spoločnosti prijať. Celých 69 % opýtaných stavebných spoločností sa domnieva, že na počet stavebných zákaziek, ktoré môžu firmy prijať, má negatívny vplyv aj malý počet absolventov stavebných odborov. Pokiaľ by stavebné spoločnosti mali k dispozícii viac absolventov,

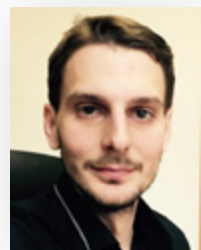
mohli by realizovať aj väčší počet zákaziek, myslia si riaditelia firiem. To tiež dokladá snaha stavebných spoločností do firmy prilákať absolventov atraktivitou a zacielením svojich pracovných ponúk. Aktívne sa o toto údajne snaží 59 % opýtaných.

Brzdí nedostatok pracovníkov v stavebníctve uchádzanie sa o nové zákazky?

69 % Áno

31 % Nie

Martin Chrappa

obchodno-technický riaditeľ spoločnosti Doprastav, a.s.

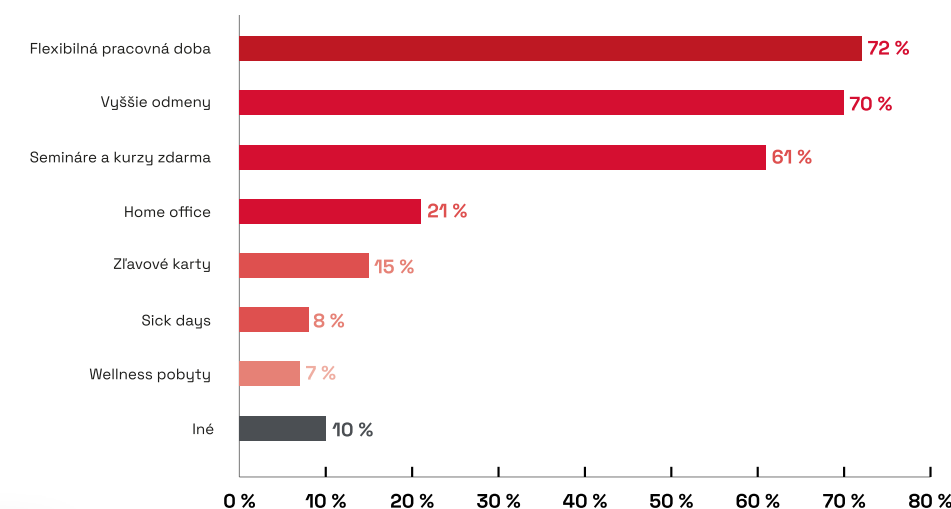

Sme radi za každého absolventa, ktorý sa rozhodne venovať stavebnej praxi. Veľkou témou pre nás všetkých by mala byť popularizácia našej profesie a neustále hľadanie ciest, ako prilákať mladých ľudí k štúdiu stavebných odborov. Tomuto však predchádza uvedomenie, že zhotoviteľ, investor a zodpovední predstavitelia ministerstiev musia ťahať za jeden koniec toho istého povrazu a klásť si otázku, ako sme kapacitne pripravení na realizáciu projektov a kto tu bude v slovenskej stavebnej praxi po nás.

FIRMY SA SNAŽIA UPRAVIŤ PRACOVNÉ PODMIENKY

Ako v každom inom odbore sa aj stavebné firmy snažia prilákať absolventov a zatriktívniť pre nich pracovnú ponuku. Najviac zo stavebných spoločností sa prikláňa k flexibilnej pracovnej dobe, vyšším odmenám a vzdelávaniu. Niektoré spoločnosti ale tiež ponúkajú ďalšie benefity ako je štipendium, sociálny program, práca v zahraničí, pracovný kolektív a ďalšie.

Akými benefitmi lákate absolventov do Vašej firmy?

Vladimír Viktor ml.

generálny riaditeľ a člena predstavenstva spoločnosti DYNAMIK HOLDING, a.s.

Tento stav môžeme pozorovať celkom zblízka, pretože v spoločnosti DYNAMIK spolupracujeme s viacerými vysokými školami. Vytvárame tak príležitosti a stáťe ako pre študentov, tak aj absolventov stavebných odborov, aby mohli získať okrem dobrého teoretického podkutia aj reálne praktické skúsenosti z konkrétnych stavebných projektov. V zásade ich odbornú teoretickú prípravu hodnotíme pozitívne. Veľmi nás teší ich záujem o stavebníctvo, s ktorým sa

stretávame, no ako zo strany študentov, tak aj z nášho vnímania situácie musíme konštatovať, že by bolo potrebné viac pracovať na prepájaní teoretických znalostí s praktickými skúsenosťami z práce na konkrétnych projektoch. Za veľmi dôležité považujeme aj to, aby výuka na školách lepšie reflektovala súčasné požiadavky na trhu práce, s čím súvisí aj následná lepšia pripravenosť absolventov na výzvy a potreby stavebného odvetvia.

František Brliť

riaditeľ spoločnosti Cemos, s. r. o.

Vysoké školy produkujú žiaľostne málo absolventov, ktorí by mohli nájsť uplatnenie v odbore stavieb dopravnej infraštruktúry. Pritom potreba odborných absolventov nie je iba v projektovej sfére, ale rovnako aj v investorskej a realizačnej. Navyše, podľa môjho poznania, profily

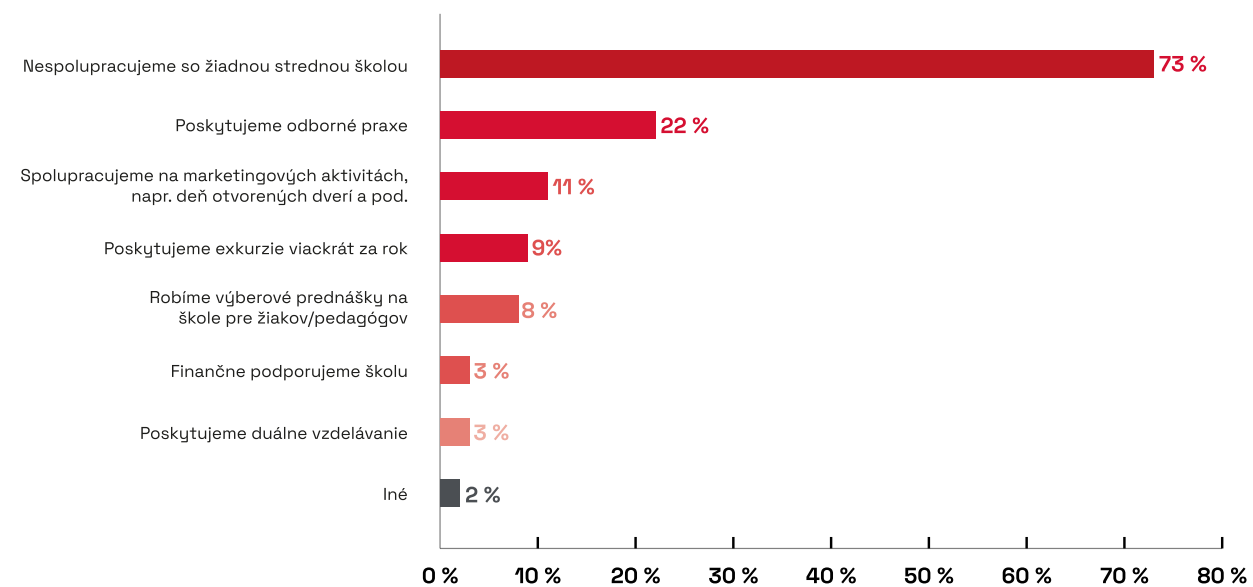
absolventov veľmi nereflektujú požiadavky samotného trhu práce. Táto situácia má už dnes nepriaznivý dopad na možnosti získať absolventov a bude pokračovať, pretože zvýšenie počtu absolventov nie je problematika, ktorá sa dá riešiť zo dňa na deň. Ale práve to by trh práce potreboval.

SPOLUPRÁCA SO STREDNOU ŠKOLOU AKO PRÍLEŽITOSŤ

Takmer tri štvrtiny opýtaných stavebných spoločností nespupracuje so žiadnou odbornou strednou školou. Pritom to môže byť cesta, akou k sebe absolventov môžu firmy nálať a ako môžu podnietiť ich ďalší záujem o odbor. Firmy, ktoré spolupracujú so strednými školami, potom ponúkajú v najväčšej miere možnosť stáží, dní otvorených dverí alebo exkurzie. Zostávajúce možnosti využívajú firmy iba okrajovo.

Dlhodobu sa nedarí obsadiť v podstate celkovú škálu odborných stavebných pozícií ako je rozpočtár, kominár, obkladač, sadrokartonista, stavbyvedúci, elektrotechnik, tesár, asfaltér, statik a ďalšie. V podstate môžeme povedať, že sa jedná o celé spektrum odbornejších pozícií, ku ktorým je potreba súvisiace vzdelanie alebo prax. Po zamestnancoch firmy vyžadujú predovšetkým samostatnosť a zodpovednosť a tiež schopnosť rozumieť výkresom, základom BIM, ale predovšetkým by mali mať ochotu a chuť do práce.

Akou formou spolupracuje Vaša spoločnosť s niektorou strednou školou z pohľadu remeselných odborov / remeselného odboru?

Jozef Kňážek

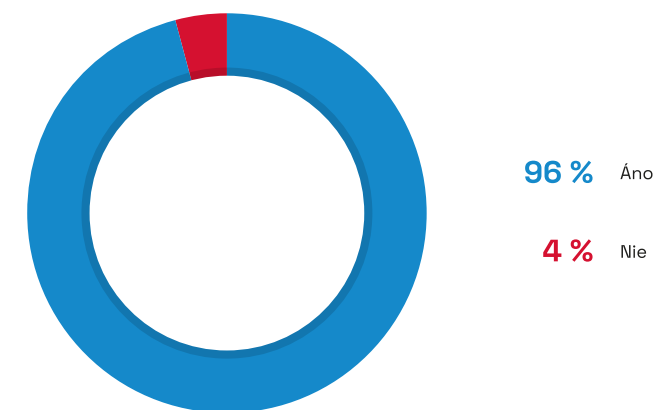
majiteľ a konateľ spoločnosti EDISON s.r.o.

Stav absolventov stavebných odborov na Slovensku je stále alarmujúci, ale mám pocit, že sa mierne zvyšuje. Mohlo by sa to však zlepšiť aj viac. Za prácu sa odmeňovanie výrazne zmenilo a staré príslovie, že „Remeslo má zlaté dno“ platí dnes ešte viac ako inokedy. Myslím si, že i napriek tomu, že veľkí hráči tendujú všetko s cieľom čo najlacnejšie, bude treba prejsť ešte viac na kvalitných pracovníkov na stavbách a s požadovaným vzdelaním a odbornosťou. To môže byť jednou zo záruk kvality vykonaných prác. Teda je tu priestor aj pre absolventov.

ŠTÁT BY SA MAL ZAPOJIŤ DO ZVYŠOVANIA ATRAKTIVITY STAVEBNÝCH ODBOROV

Podľa takmer všetkých opýtaných stavebných spoločností by sa mal štát zasadiť o podporu a zvýšenie atraktivity stavebných odborov a tiež odborných odborov. Niektorí sú ale názoru, že by sa skôr malo podporovať vysokoškolské vzdelanie než odborné na učilištiach a stredných školách, pretože práve zmena vzdelanostnej štruktúry môže viesť k rozvoju ekonomiky a k zmene produktivity. Štát by sa, podľa stavebných spoločností, mohol zamerať na poskytovanie štipendií alebo na podporu firiem, ktoré sa na osvetu medzi školami a študentami zameriavajú.

Mal by štát zásadne podporovať atraktivitu stavebných odborov?

Mikuláš Hladký

majiteľ spoločnosti H&H Architekt Bratislava

Je ich veľký nedostatok, v tomto smere má náš štát veľké medzery, žiaľ, nielen na strane absolventov stavebných odborov.

Martin Vokel

generálny riaditeľ spoločnosti Keraming a.s.

Absolventov stavebných odborov je veľmi málo vzhľadom k našim potrebám.

05

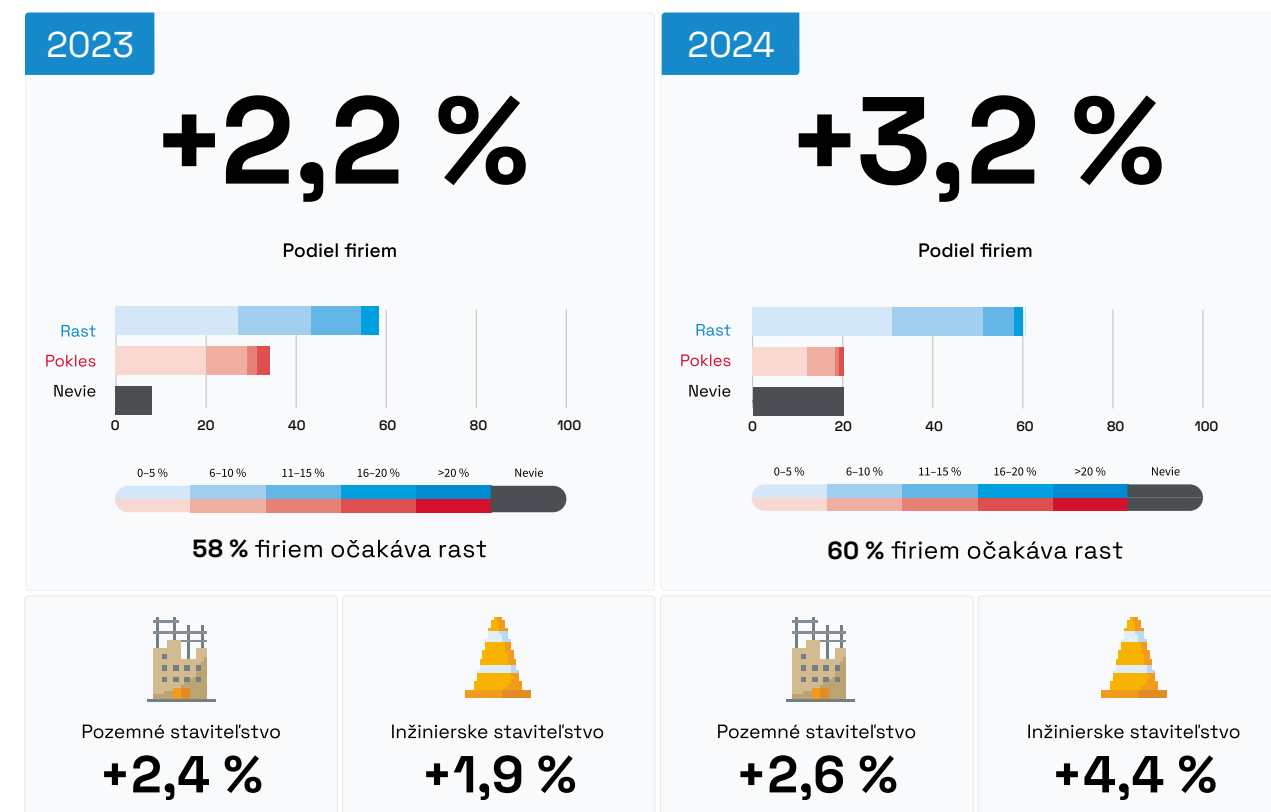
VÝVOJ TRHU PROJEKTOVÝCH PRÁC

Trh projektových prác tento rok porastie o 2,2 %. V roku 2024 sa bude dať inžinierskym stavbám. Kapacity sú vyťažené na 81 %. Niektoré spoločnosti svoje smernice prekročia.

TRH PROJEKTOVÝCH PRÁC TENTO ROK PORASTIE O 2,2 %

Trh projektových prác a vývoj na ňom predznamenáva vývoj v stavebníctve. Z odpovedí riaditeľov projektových spoločností je zjavné, že projektových zákaziek na trhu pribúda, a teda v budúcich rokoch úmerne tomu pribudne stavebných zákaziek. Pre tento rok očakávajú riaditelia projektových spoločností rast trhu o 2,2 % a v roku 2024 ďalší rast dokonca o 3,2 %. Tento vývoj teda môže znamenať rýchle zotavenie tiež v stavebníctve, na čo poukazuje vnímanie riaditeľov stavebných spoločností, ktorí pre budúci rok počítajú zhodne s rastom trhu.

Vývoj trhu projektových prác

Vladimír Jacko

predseda predstavenstva a generálny riaditeľ spoločnosti Národná diaľničná spoločnosť, a.s.

V tomto roku pripravujeme celkovo vyše 20 verejných súťaží na projektovú dokumentáciu. Na ťahoch D1 ide napríklad o projektovú dokumentáciu D1 privádzač Spišská Nová Ves – Levoča, II. etapa. Na D2 plánujeme vyhlásiť verejnú súťaž na projektovú dokumentáciu úseku D2 Bratislava, Lamač – štátna hranica SR/ČR (štúdiá realizovateľnosti).

Pri R1 ide napríklad o projektovú dokumentáciu na dobudovanie križovatky R1 Banská Bystrica, Kremnička a na R2 na úsek R2 Zvolen, západ – Zvolen, východ (štúdiá realizovateľnosti). Na ťahu R4 je plánovaných najviac verejných súťaží na projektovú dokumentáciu, a to na úsekoch od Svidníka až po štátnu hranicu s Poľskou republikou.

V ROKU 2024 SA BUDE DARIŤ INŽINIERSKYM STAVBÁM

Pre tento rok sú očakávania ohľadne rastu trhu veľmi podobné. Firmy zaoberajúce sa pozemnou projekciou očakávajú rast trhu o 2,4 % a firmy venujúce sa prevažne projekcii inžinierskych stavieb očakávajú rast trhu o 1,9 %. V roku 2024 ale majú výraznejšie vyššie očakávania projektanti inžinierskych stavieb. Tí očakávajú rast trhu o 4,4 %. To môže byť dobrou správou pre stavebné spoločnosti venujúce sa výstavbe ciest a diaľnic, pretože je pravdepodobné, že budú v roku 2024 a 2025 zadávané prevažne tieto zákazky.

Ján Jakubov

člen predstavenstva spoločnosti Slovenská komora stavebných inžinierov

V oblasti verejných projektových prác nedošlo v prvom štvrťroku k výraznému nárastu zadávania zákaziek. Predpokladáme, že tento stav je zapríčinený nedostatkom finančných prostriedkov, ktoré majú verejní obstarávatelia k dispozícii na prípravu nových projektov. Tu pravdepodobne zohráva svoju úlohu doznievajúce obdobie po pandémie,

pretrvávajúci vojnový konflikt za našou východnou hranicou a s tým súvisiaci nárast inflácie, ako aj nestabilná politická situácia na Slovensku. Môžeme predpokladať, že nárast verejných projektových prác nastane najskôr na prelome rokov 2023/2024, teda po predčasných parlamentných voľbách a kreovaní nového vládneho kabinetu.

Martin Bakoš

konateľ a generálny riaditeľ spoločnosti Amberg Engineering Slovakia, s.r.o.

Už pred ostatnými voľbami sa verejné obstarávanie projektových prác zastavilo. A po voľbách prišiel COVID a iné priority a na prípravu veľkých infraštruktúrnych projektov akoby nezostal čas, chuť a peniaze. Tým, že nielen veľkých infraštruktúrnych projektov, na ktoré sa naša spoločnosť zameriava, je pomerne málo, v rámci verejných súťaží sa vytvoril pomerne veľký tlak na výšku ponukových cien. A to už nehovorím o tom, že takmer žiadny obstarávateľ nechce akceptovať nárast nákladov aj v oblasti

projektových prác. Aj projekčné spoločnosti sú konfrontované s enormným nárastom personálnych nákladov, ako aj ostatných prevádzkových nákladov. Je pre mňa nepochopiteľná a neakceptovateľná tá niekoľkoročná rezignácia na prípravu nových nielen dopravných infraštruktúrnych projektov. Obávam sa, že v tomto predvolebnom období sa to už veľmi nezmení. Budeme radi ak sa nám podarí projekčne pripraviť aspoň niektoré zo stavieb financovaných napríklad z plánu obnovy.

Ján Majerský

generálny riaditeľ spoločnosti PROMA, s.r.o.

Vývoj projektových prác v roku 2023 zaznamenáva výrazný rast. Je zrejmé určitá konjunktúra po rokoch v čase covidu kedy sme mali viacej projektov zastavených alebo úplne zrušených.

Jozef Struhár

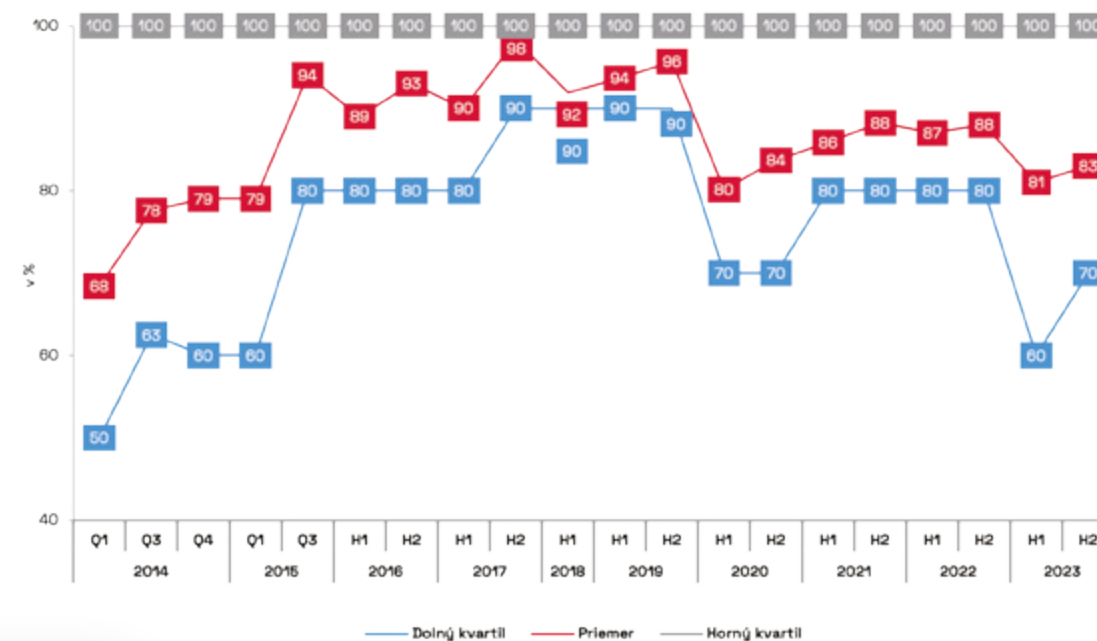
generálny riaditeľ spoločnosti CHS-GEO Servis, a.s.

Projektové práce majú vzrastajúcu tendenciu, takže verím že sa nám to ukáže následne aj v realizácii.

KAPACITY SÚ VYŤAŽENÉ NA 81 %

V súčasnej chvíli sú kapacity projektových spoločností vyťažené na 81 %. To je pomerne nízke vyťaženie oproti bežne extrémnemu vyťaženiu kapacít. Tiež v druhom polroku očakávajú projektové spoločnosti vyťaženie na hranici 82 %. Toto zníženie kapacít nie je príliš v kontraste s rastúcimi tržbami. Na vine môže byť aktuálne nižšie vyťaženie spoločností z dôvodu nižšieho množstva zákaziek, ktoré sa ale môžu vyrovnať v budúcom období.

Vyťaženie kapacít projektových spoločností (v %)

Branislav Hudák

člen predstavenstva a obchodný riaditeľ spoločnosti REMING CONSULT a.s.

Vývoj projektovej služby na trhu inžinierskych stavieb, hlavne dopravnej infraštruktúry očakávame v roku 2023 na dobrej úrovni. Poskytovanie služieb je zamerané hlavne pre dodávateľov stavieb, na úrovni realizačných projektov. Zároveň máme rozbehnuté projekty pre súkromných odberateľov, ktorí z časti supľujú verejných obstarávateľov a pripravujú projekty dopravnej infraštruktúry pre ich rozvojové zámery od procesu EIA až po projekty pre stavebné povolenie. Samozrejme máme v portfóliu aj zákazky od verejných obstarávateľov.

NIEKTORÉ SPOLOČNOSTI SVOJE SMERNICE PREKROČIA

V praxi môžu nastať situácie, kedy sa spoločnosť rozhodne prekročiť svoje interné smernice pre získanie zákazky. Aspoň raz sa s takou situáciou stretla väčšina opýtaných spoločností. Iba 37 % opýtaných svoje interné smernice nikdy neporušuje. U zostávajúcich spoločností sa môže jednať o porušenie predovšetkým s ohľadom na atraktivitu zákazky či na iné benefity, ktoré z toho plynú (napr. referencie, či odporúčanie).

Miloš Kedrovič

predseda predstavenstva spoločnosti VODOTIKA a.s.

Vo všeobecnosti bude projektovej práce dostatok. V segmente vodohospodárskych stavieb očakávam stagnáciu hlbokého prepadu. Tak isto sa bude prepadať inžinierska úroveň v pozíciách investor, projektant ako aj stavbyvedúci. Bohužiaľ, Zákon o verejnom obstarávaní a jeho aplikácia v praxi zlikvidoval technickú inteligenciu naprieč Českou a Slovenskou republikou, vypisované tendre často nekorešpondujú so stavbou, ktorú treba realizovať, vybíjajú sa na malichernostiach a podstata uniká. Keby blbý zákon nebol, ušetrilo by sa obrovskom objeme prostriedkov.

František Brliť

riaditeľ spoločnosti Cemos, s. r. o.

Právna neistota je niečo, čo zásadným spôsobom vplyva na realizáciu verejných zákaziek. Príkladom je uplatňovanie zmluvných podmienok na výstavbu podľa kníh FIDIC a je jedno, či sa jedná o tzv. červenú alebo žltú knihu FIDIC. Tieto zmluvné podmienky je možné považovať za štandardné, ktoré by mali prispieť ku kvalitnému riadeniu procesu výstavby. Zmluvné podmienky FIDIC sa uplatňujú vo všetkých verejných zákazkách stavieb dopravnej infraštruktúry, je s nimi zžitá celá komunita, počnúc obstarávateľom, cez zhotoviteľov až po projektantov. Napriek tomu pri uplatňovaní týchto zmluvných podmienok nemáte právnu istotu, že konáte v súlade so Zákonom o verejnom obstarávaní. Táto neistota potom núti obstarávateľov meniť ustanovenia štandardných zmluvných podmienok prostredníctvom tzv. osobitných zmluvných podmienok, ktoré mnohokrát robia zo štandardných zmluvných podmienok

trhací kalendár. Dokonca popierajú základný princíp štandardných zmluvných podmienok, ktorým je predpoklad meraného kontraktu, kedy všetky platby za výkony zhotoviteľa majú byť stanovené na základe merania, s uplatnením jednotkových sadzieb a cien uvedených vo výkaze výmer. Výkaz výmer poskytnutý obstarávateľom teda nie je v zmysle zmluvných podmienok FIDIC chápaný ako konečný, ale ako východiskový. Pokiaľ nedôjde ku štandardizácii zmluvných podmienok s využitím zmluvných podmienok FIDIC, s ich prípadným prispôbením na špecifiká právnych predpisov na Slovensku tak, aby obstarávatelia, zástupcovia Úradu pre verejné obstarávanie a všetky kontrolné orgány si vykladali zmluvné podmienky rovnako, bude naďalej pretrvávať právna neistota, ktorá bude mať aj naďalej negatívny vplyv na celý proces výstavby stavieb dopravnej infraštruktúry.

06

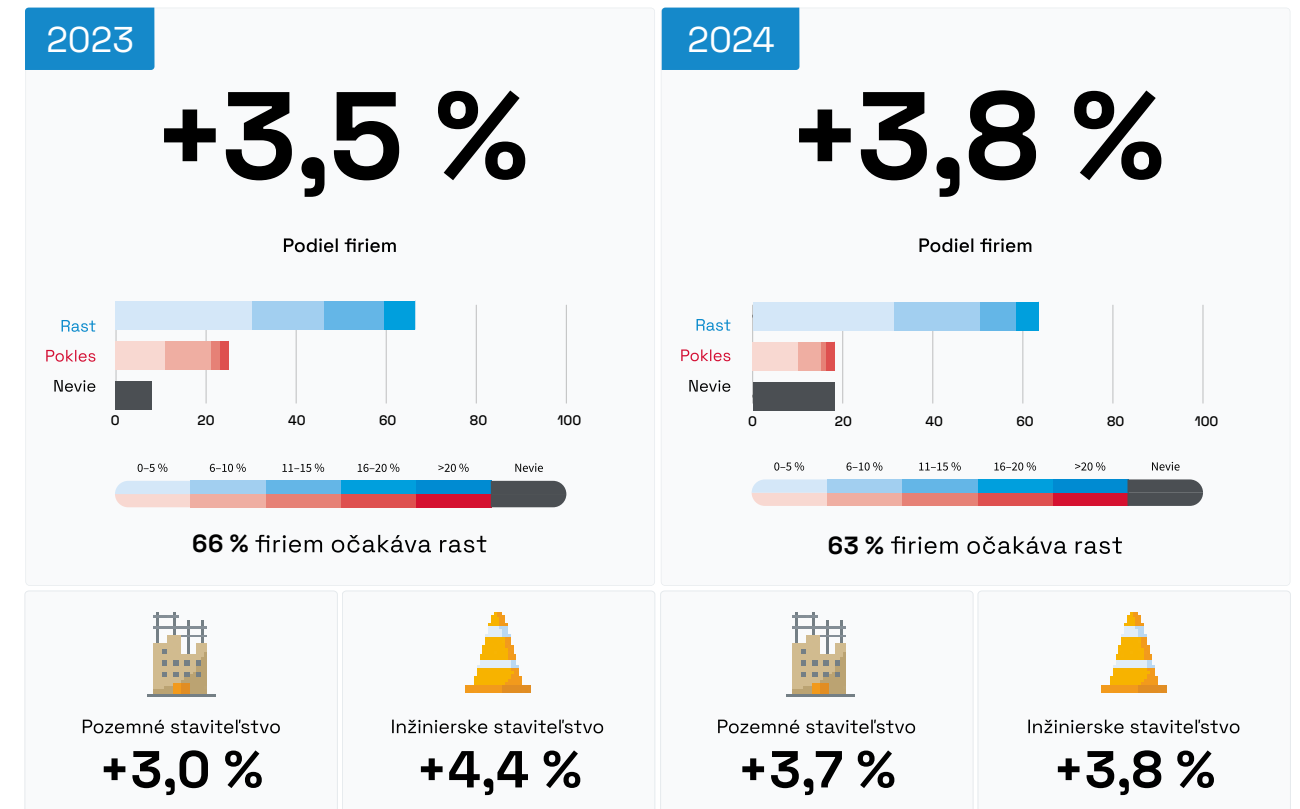
VÝVOJ TRŽIEB PROJEKTOVÝCH SPOLOČNOSTÍ

Spoločnosti, ktoré dodávajú projekty pre sektor stavebníctva, očakávajú rast svojich tržieb o 3,5 % v tomto roku. Vyššie tržby očakávajú spoločnosti venujúce sa prevažne inžinierskej projektovej činnosti. Väčšina marží zostane bez zmeny. Firmy majú aktuálne zazmluvnené zákazky na 6 mesiacov dopredu. Cena stále hrá dôležitú úlohu. Projektové spoločnosti získavajú zákazky všemožnými spôsobmi. Úplatky rozhodne nie sú v praxi obvyklé.

SPOLOČNOSTI OČAKÁVAJÚ RAST SVOJICH TRŽIEB O 3,5 % V TOMTO ROKU

Projektové spoločnosti očakávajú rast svojich tržieb, čo odráža rastúcu infláciu, ktorú čiastočne vyrovnávajú niektoré spoločnosti práve rastom cien. V tomto roku spoločnosti čakajú rast svojich tržieb o 3,5 % a v roku 2024 potom o ďalších 3,8 %.

Vývoj tržieb projektových spoločností

Pavol Kováčik

prezident Zväz stavebných podnikateľov Slovenska

V minulom roku sme predpokladali, že budú vyriešené a uskutočnené kompenzácie nepredvídateľne zvýšených materiálových nákladov v r. 2020 - 2022 zhotoviteľom, k čomu sa v máji 2022 osobne zaviazal p. predseda vlády Heger a viacerí zodpovední ministri. Po viac ako roku, až na niekoľko výnimiek zásluhou húževnatých obstarávateľov a zhotoviteľov, žiaľ, nie je doteraz z kompenzácií nič. Pasívny prístup vlády je zarážajúci o to viac, že u veľkého počtu rozostavaných projektov by išlo o oprávnený náklad z EŠI fondov, ktoré zároveň rekordne nečerpáme. A teda vyplatením príslušných doplatkov by

prostredníctvom ozdravených stavebných firiem cez multiplikačné efekty prítiekli do slovenskej ekonomiky prostriedky pre jej oživenie. Štát sa neriešením oprávnených kompenzácií zvýšených stavebných nákladov chová imperialisticky – svojou monopolnou silou na verejných zákazkách vysal z mnohých predovšetkým malých a stredných stavebných spoločností posledné zvyšky finančných prostriedkov a tým prispel k prekresleniu mapy konkurencie na slovenskom stavebnom trhu.

Martin Chrappa

obchodno-technický riaditeľ spoločnosti Doprastav, a.s.

V prípade včasného nesprocesovania nárokov z navýšenia cien stavebných materiálov z titulu COVID a vojny na Ukrajine môže byť dopad katastrofálny. Je potrebné si uvedomiť, že zhotovitelia môžu tieto finančné náklady pred sebou tlačiť len do istej doby, pričom my sme viac ako 12 mesiacov po vzniku týchto mimoriadnych udalostí.

VYŠŠIE TRŽBY OČAKÁVajú spoločnosti venujúce sa prevažne inžinierskej projekcii

Rovnako ako očakávania ohľadom vývoja trhu, aj tu očakávajú vyššie tržby spoločnosti venujúce sa prevažne projekcii inžinierskych stavieb. Tie počítajú s rastom svojich tržieb o 4,4 % v tomto roku a o ďalších 3,8 % v roku 2024. Spoločnosti projektujúce pozemné stavby na tom ale nebudú oveľa horšie. Tie počítajú s rastom svojich tržieb o 3,0 % v tomto roku a o ďalších 3,7 % v nasledujúcom roku.

Mikuláš Hladký

majiteľ spoločnosti H&H Architekt Bratislava

Očakávam nárast, nakoľko sa rozbiehajú realizácie stavieb a ich príprava po období covidu, avšak musí byť ekonomika stabilná a zdravá, čo je zatiaľ veľmi otáznne.

VÄČŠINA MARŽÍ ZOSTANE BEZ ZMENY

Tržby dopĺňa informácia o maržiach. Marže sú pre spoločnosti dôležité z hľadiska ich ziskovosti a ich efektívna kalkulácia je nevyhnutná. Čo sa tohto roka týka, potom zostáva marža u najväčšieho dielu projektantov bez zmeny. Zaujímavé na vývoji ale je, že takmer tretina opýtaných plánuje svoju maržu znížiť. To môže byť dané túžbou po získaní zákazky s ohľadom na ekonomickú situáciu. Hlavne v prípade verejných zákaziek, kde sa súťaží prevažne na cenu, je také chovanie očakávateľné.

Ján Majerský

generálny riaditeľ spoločnosti PROMA, s.r.o.

Sledujem verejné obstarávanie hlavne v oblasti pozemných stavieb. Významných projektov s vyššou pridanou hodnotou je menej. Očakávame väčšiu iniciatívu štátu pri verejnom obstarávaní na projektoch obnovy verejných budov a projektovaním zdravotníckych zariadení.

Jozef Struhár

generálny riaditeľ spoločnosti CHS-GEO Servis, a.s.

Nakoľko sa nám začína zvoľbnievať, tak z môjho pohľadu verejného obstarávania budú v útlme, až po voľbách očakávam dostatok verejného obstarávania.

FIRMY MAJÚ AKTUÁLNE ZAZMLUVNENÉ ZÁKAZKY NA 6 MESIACOV DOPREDU

V súčasnej chvíli majú projektové spoločnosti zazmluvnené zákazky v priemere na 6 mesiacov dopredu. Pre 44 % opýtaných spoločností sa jedná o rovnako dlhú dobu v porovnaní s minulým rokom. Pre tretinu sa ale jedná o pokles tejto doby.

V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka to je:

23 % Viac

33 % Menej

44 % Rovnako

Branislav Hudák

člen predstavenstva a obchodný riaditeľ spoločnosti REMING CONSULT a.s.

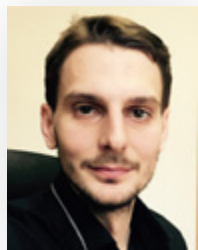
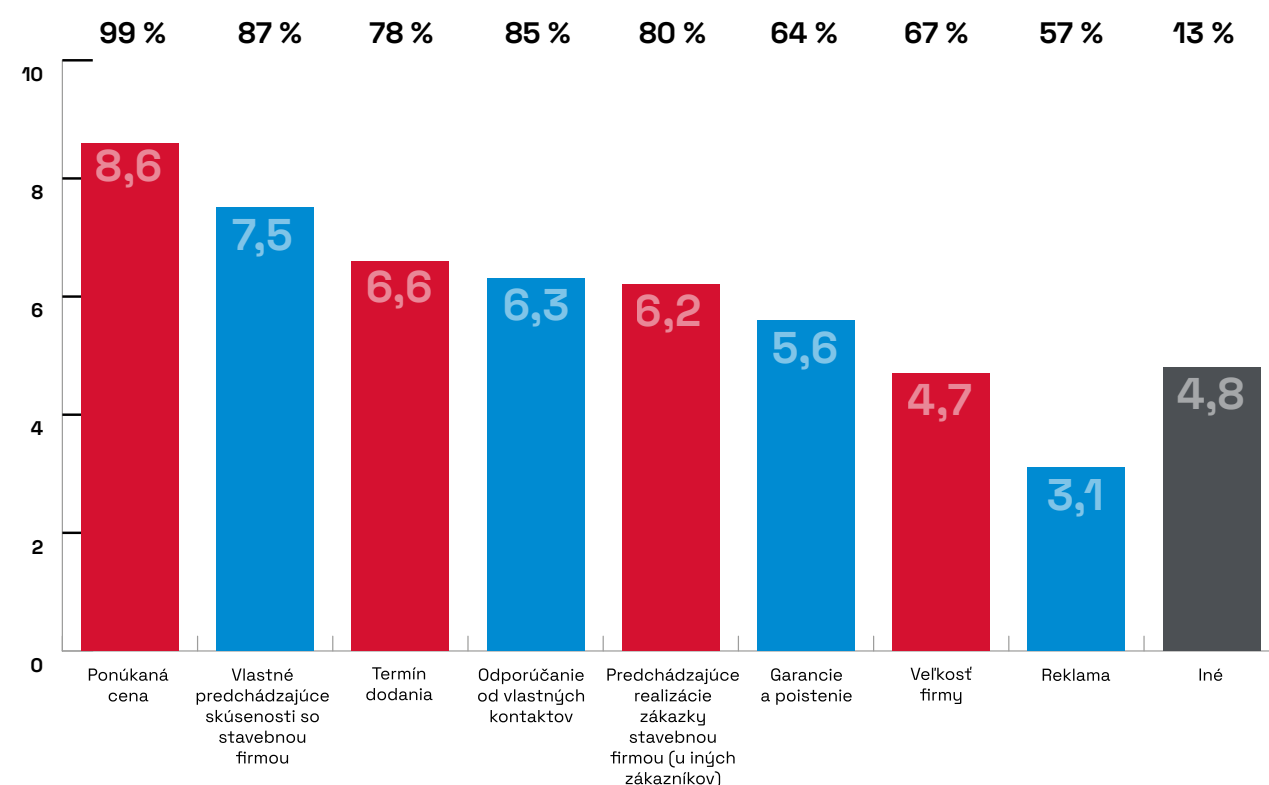
Vývoj verejného obstarávania v roku 2023 v segmente príprav stavieb dopravnej infraštruktúry nie je dostatočný. Zákazky pre cestnú infraštruktúru sú vyhlasované v malých rozsahoch. V segmente železničnej infraštruktúry je to podobné, ale prenikajú informácie z MD SR, že sú pripravované aj väčšie projekty. Všetko bude záležať od možnosti financovania projektov z kapitálových prostriedkov štátu, resp. z fondov Plánu obnovy SR.

CENA STÁLE HRÁ DŮLEŽITÚ ÚLOHU

Podľa projektových spoločností je pre zákazníka pri výbere projektanta najdôležitejším parametrom cena. To je dlhodobým problémom na stavebnom trhu, pretože nízka cena sa potom podpisuje do celkovej kvality diela. Dôležité sú ale tiež skúsenosti s projektantom, osobné odporúčanie

alebo termín dodania. Naopak, najmenšiu úlohu hrá reklama a propagácia, ktorá spoločnostiam v tomto odbore príliš neslúži, a to predovšetkým s ohľadom na realizácie zákaziek u verejných investorov, kde sa tieto hodnotenia vôbec neuplatnia.

Aké sú kľúčové kritériá, podľa ktorých sa zákazník pri výbere projektovej spoločnosti rozhoduje?

Martin Chrappa

obchodno-technický riaditeľ spoločnosti Doprastav, a.s.

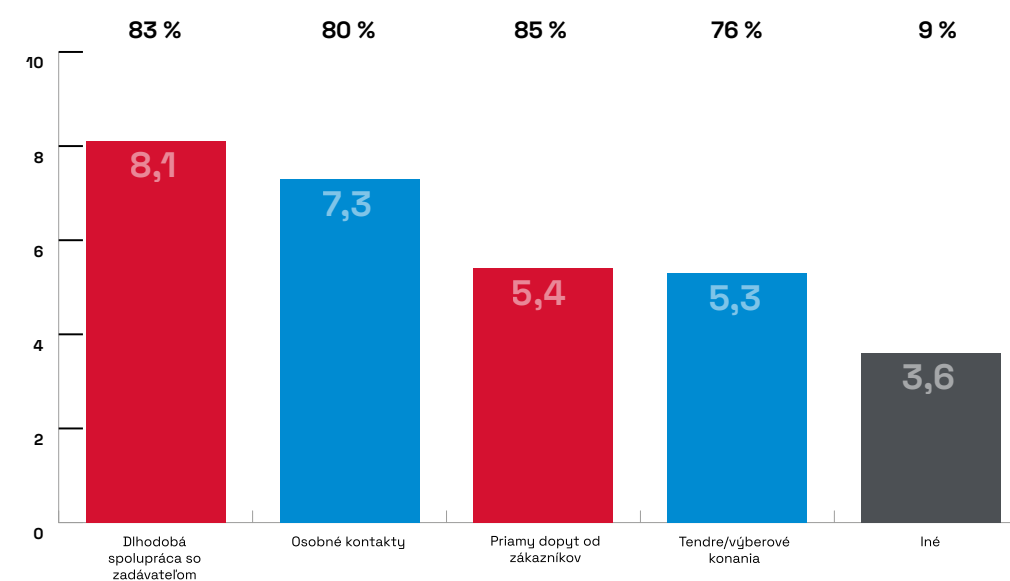

Alarmujúcou je skutočnosť, že všetky veľké projekčné firmy sú aktívne v Českej republike a snažia sa vyťažiť svoje výrobné kapacity zákazkami v zahraničí.

ZÁKAZKY SPOLOČNOSTI ZÍSKAVAJÚ VŠEMOŽNÝMI SPÔSOBMI

Medzi najbežnejšie spôsoby získania stavebnej zákazky patrí výhra vo výberovom konaní, dlhodobá spolupráca so zadávateľom, osobné kontakty alebo priamy dopyt od zákazníka. Iné spôsoby sa na trhu vyskytujú skôr málo. Výnimkou môžu byť menšie spoločnosti venujúce sa projektovej činnosti pre bežné obyvateľstvo, kde bežne fungujú nástroje marketingu.

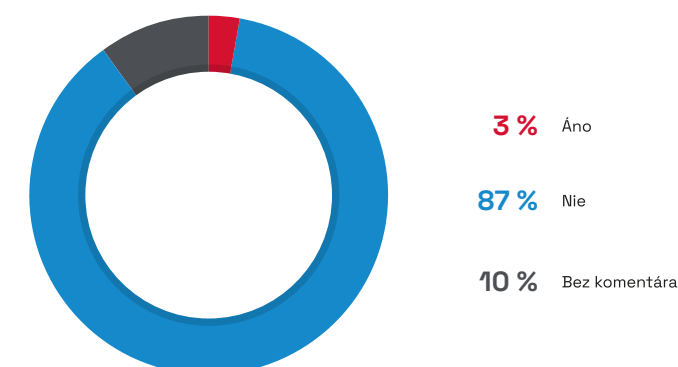
Akým spôsobom získava Vaša spoločnosť svoje zákazky?

ÚPLATKY NIE SÚ OBVYKLÉ

S požiadavkou na úplatok sa väčšina spoločností nestretáva. Podobne ako u stavebných spoločností tu iba minimálne vzniká priestor pre podobné praktiky. Avšak aj tu existuje pár spoločností, ktoré sa so žiadosťou o úplatok stretli.

Stretla sa Vaša spoločnosť pri získavaní zákaziek v tomto roku s požiadavkou na úplatok?

Sme poskytovateľom unikátnych informácií vo vybraných odvetviach ekonomiky

Začali sme vnímať stále rastúci dopyt firiem po informáciách. Informácie dostupné na trhu väčšinou vychádzajú z rôznych dát, ktoré sú vyhodnocované spätne. My sme ale presvedčení o tom, že trh tvoria predovšetkým ľudia a že s ich pomocou je možné veľa predvídať a pozrieť sa tiež do budúcnosti. Táto myšlienka nás v roku 2005 viedla k založeniu spoločnosti CEEC Research s.r.o. Postupne sme nadviazali úzku spoluprácu s lídrami a tvorcami stavebného trhu, teda s najvýznamnejšími stavebnými, projektovými a developerskými spoločnosťami v krajine, s pomocou ktorej sme začali spracovávať Kvartálne analýzy slovenského stavebníctva.

Zaistujeme, aby firmy disponovali potrebnými informáciami

Sme presvedčení o tom, že kto disponuje kvalitnými informáciami, disponuje tiež konkurenčnou výhodou. My firmám dodávame informácie, aké potrebujú, a to formou bezplatných analýz, v rámci týchto analýz poskytujeme obecné a aktuálne informácie zo stavebného sektora.

Tvoríme priestor, kde sa stretávajú tí, ktorí určujú smer svojho odvetvia

Vedľa svojej analytickej činnosti tiež organizujeme pravidelné Stretnutia lídrov stavebných spoločností v Česku a na Slovensku a tiež Konferencie riaditeľov projektových spoločností – kľúčové udalosti oboch sektorov, na ktorých diskutujú riaditelia spoločností s predstaviteľmi vlád jednotlivých krajín o ďalšom smerovaní svojho odboru. Organizujeme ale tiež menšie stretnutia, workshopy a pracovné skupiny, kde tvoríme priestor pre komunikáciu medzi verejnou správou a súkromným sektorom za účelom ich spoločnej spolupráce v otázkach ďalšieho smerovania vybraného odvetvia ekonomiky.

CEEC RESEARCH s.r.o.

Na spoje 968/7
Vršovice (Praha 10)
101 00 Praha

Michal Vacek

výkonný riaditeľ spoločnosti
Tel: +420 776 023 170
E-mail: michal.vacek@ceec.eu
www.ceec.eu

KONTAKTY

Považská cementárň, a. s., Ladce

Považská cementárň, a. s., Ladce, je najstaršia cementárň na Slovensku, ktorá sa stala realizáciou významných investícií jednou z najmodernejších v stredoeurópskom regióne. Už 125 rokov prinášajú generácie ladeckých cementárov špičkové cementy všetkých pevnostných tried, ktorými zlepšujeme kvalitu života obyvateľov na Slovensku. Komerčný úspech cementov z Ladiec pramení z nadštandardnej úrovne fyzikálno-chemických vlastností, ako aj z ústretového plnenia požiadaviek našich spokojných zákazníkov. Používaním progresívnych technológií v oblasti využívania alternatívnych palív chránime životné prostredie a stali sme sa lídrom vo využívaní ekotechnológií v cementárenskom priemysle. „Pomáhame realizovať Vaše plány“.

Považská cementárň, a. s., Ladce

ul. Janka Kráľa
018 63 Ladce
Tel.: +421/42/4603 111
Fax: +421/42/4603 386
E-mail: pcla@pcla.sk
www.pcla.sk

Spoločnosť Laufen CZ vznikla v roku 1999 a zastupuje tri značky kúpeľňového vybavenia, Laufen, Roca a Jika, nielen na českom a slovenskom trhu, ale aj v ďalších štátoch strednej a východnej Európy. Náš odborný tím ponúka komplexné znalosti a skúsenosti pre všetky typy projektov. Výber kvalitného kúpeľňového vybavenia je jednou zo základných položiek pre všetky druhy developerských projektov.

Všetky tri značky majú dlhoročnú tradíciu. Materská spoločnosť Roca funguje už viac než 100 rokov, história značky Laufen sa píše od roku 1892 a sanitárna keramika Jika sa vyrába dokonca už od roku 1878. Česká značka Jika je významnou súčasťou švajčiarskeho koncernu Laufen a od roku 1999 patrí do skupiny španielskej firmy Roca, ktorá je najväčším európskym výrobcom kúpeľňového vybavenia.

Laufen

Osobitosť tradičnej švajčiarskej značky sa odráža hlavne v symbióze designu, kvality a funkčnosti kompletného kúpeľňového riešenia. Hlavná kompetencia prémiovej značky Laufen spočíva v jej znalostiach v oblasti výroby sanitárnej keramiky. Už viac než 125 rokov používa Laufen ľudstvu najstaršie známy tvárny materiál za účelom tvorby inovatívnych sanitárnych výrobkov a vysoko moderné zariadenia s legendárnou švajčiarskou presnosťou. Výrobky Laufen sú na prvý pohľad jedinečné tým, že ich švajčiarsky návrh spojuje dva hlavné designové trendy: emocionálny taliansky design z juhu a tradičný severský design charakteristický svojou presnosťou a jasnosťou. Pre spoločnosť Laufen má kvalita dva aspekty: výrobné znalosti a vysoký stupeň praktického prínosu, ktorý dokončená kúpeľňa poskytuje zákazníčkovi.

Inovácie, tradície a design spojuje v jedno prémiový produkt značky Laufen, ktorý je momentálne tým najlepším, čo je možné ponúknuť pre moderné developerské projekty. Jedná sa o bidetovaciu toaletu Cleanet Riva, ktorá má všetky technológie zabudované do uzatvoreného keramického črepu a tvorí tak esteticky pôsobivý produkt, ktorý sa hodí do akéhokoľvek interiéru. Kľúčovou vlastnosťou tejto toalety najvyššej triedy je široká ponuka intuitívnych funkcií sprchovania.

Do výrobného sortimentu všetkých značiek patrí kompletné kúpeľňové vybavenie. Na I. P. Pavlova v Prahe prevádzkuje spoločnosť showroom LAUFEN space všetkých troch značiek.

LAUFEN projektový tím

info.projekt@cz.laufen.com

LAUFEN CZ s.r.o.

V Tűnűch 1637/3
120 00 Praha 2

Kontaktná osoba

Vlastimil Jėgr

vedűci projektovėho oddelenia

Mobil: +420 602 541 848

E-mail: vlastimil.jegr@cz.laufen.com

First information systems, s.r.o.

First information systems bola založená v roku 1993 a od toho času sme najväčší dodávateľ a špecialisti na vývoj a implementáciu stavebného softvéru, aplikácií a ERP systému. Ponúkame vlastné produkty aj kvalitné riešenia našich partnerov, ktoré ďalej rozvíjame. Pôsobíme v Českej republike aj na Slovensku.

Náš tím má vyše 50 zamestnancov a tvoria ho skúsení vývojári, konzultanti, stavební inžinieri, ekonómovia s praktickými skúsenosťami a obchodníci. Náš smer udávajú potreby zákazníka, a preto intenzívne pracujeme na ďalšom vývoji našich systémov.

Medzi naše vlastné produkty patria:

RSV – systém na riadenie stavebných zákaziek a projektov pokrývajúci všetky procesy od získania zákazky, cez plánovanie a prípravu projektu, realizáciu, odovzdanie a záruku, controlling aj DMS. RSV je plne konfigurovateľné so systémami ERP.

Buildary.online – aplikácia prevádzkovaná na cloude Microsoft Azure. Obsahuje moduly elektronický stavebný denník v súlade s právnymi predpismi, manažment úloh pre ľahšiu komunikáciu v tíme a súpis vykonaných prác, ktoré zavádzajú poriadok a prehľad o prestavanosti medzi všetkými účastníkmi stavby.

Sme dlhoročnými zlatými partnermi spoločnosti Asseco Solutions, a. s., ktorej ERP systém (Helios iNuvio) predávame a dopĺňame o vlastné moduly ako sú požičovňa, workflow, web portál, dielne a pod.

First information systems, s.r.o.

Andreja Kmeťa 316/16

Žilina

PSČ 010 01

Aplikácia pre vašu stavbu!

Elektronický stavebný denník

Nahrádza papierovú formu denníka
v súlade s právnymi predpismi

- Online prístup 24 hodín denne
- Rýchle fulltextové vyhľadávanie
- Podpora elektronického podpisu a elektronickej autorizačnej pečiatky
- Cloud - najlepšia infraštruktúra pre stavebníctvo

Súpis vykonaných prác

- Nahrádza desiatky excelov mesačne jednou prehľadnou evidenciou v cloude
- Poriadok a prehľad o prestavanosti medzi všetkými účastníkmi stavby
- Možnosť postupného schvaľovania a sledovania stavu po jednotlivých položkách rozpočtu
- Možnosť plne automatizovaného príjmu a kontroly došlých faktúr do ekonomického systému

K stiahnutiu
na App Store
a Google Play

Management úloh

- Zdieľanie informácií a úloh so všetkými členmi tímu na stavbe aj mimo nej
- Úlohy s väzbou na výkresy
- Prikladanie príloh i fotografií priamo zo stavby
- Informačný e-mail a udalosť v MS Outlook
- Kompatibilita so stavebným denníkom
- Sledovanie stavu a termínu úloh

Vyskúšajte buildary.online
na 30 dní **ZADARMO**

Využite mimoriadnu príležitosť
Webinár Buildary.online **ZADARMO**

Prihláste sa na: www.firstis.eu/sk/skolenia-first

POLROČNÁ ŠTÚDIA SLOVENSKEHO STAVEBNÍCTVA H1/2023

Informácie tu uvedené majú všeobecný charakter a nie sú určené na riešenie situácie konkrétnej osoby či subjektu. Aj keď sa snažíme zabezpečiť, aby boli poskytované informácie presné a aktuálne, nemožno zaručiť, že budú zodpovedať skutočnosti k dátumu, ku ktorému sú doručené, alebo že zostanú platné aj v budúcnosti. Používatelia by pred konaním alebo zdržaním sa konania na základe informácií obsiahnutých v tejto štúdii mali zvážiť využitie príslušných profesionálnych služieb. Zodpovednosť za kroky podniknuté na základe obsahu tejto štúdie nebude akceptovaná.